

HOE MEER OVERDUINS OPSTAAN, HOE BETER

JUNI 2022

NEEM MEE ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN liwwadders

VLIETZONE: AMBTENAREN ZOEKEN GAATJES OM HUISJESMELKERS TER WILLE TE ZIJN

Bistro Aragosta
PROEF ONZE
TRUFFELRISOTTO!
PAG 3

Jan-Piet Broersma
MAG ER WAT
LIKEUR IN ZITTEN?
PAG 6

Geert Dales
MIJN EEUWIGE
GELIJK ACHTERAF
PAG 16

Eethuis De Lorentz
ZE RIJDEN OM
VOOR ONZE FRIET
PAG 18

Sietse de Vries
HIER KOCHT IK EEN
KAASSCHAAF VOOR
MOEDER **PAG 21**

UIT DE KAST KOMEN ALS OCHTENDMENS IS GEEN AANBEVELING

Reuze insecten in Park Vijversburg

OOG IN OOG
MET REUZE MIEREN,
MUGGEN
EN
MESTKEVERS

METERSGROTE INSECTEN, VAN 3 JULI T/M 14 AUGUSTUS
IN PARK VIJVERSBURG te Tytsjerk/Leeuwarden

Ontmoet reusachtige insecten en ga op reis in de wondere wereld van deze kriebelbeestjes. Ontdek ook de spannende boombut, de brug onder water, de heuvels van Piet Oudolf, de donkere grot, het avontuurlijke waterlabirint, het glazen paviljoen en nog veel meer

NATUUR EN CULTUURPARK
VIJVERSBURG

  parkvijversburg | Kijk voor actuele openingstijden en toegangsprijzen op www.vijversburg.nl

TIP: BEN JE OP ZOEK NAAR NOG EEN LEUKE ACTIVITEIT DEZE ZOMER? GA DAN OOK NAAR DE KRUIDHOF TE BUITENPOST. EÉN VAN DE REUZE BIJEN IS DOORGEVLOGEN EN HEEFT DAAR EEN MOOI PLEKJE GEVONDEN.

Kom deze zomer naar ‘Giga Insecta’. Daar worden de rollen omgedraaid: jij bent zo klein als een insect en de insecten zijn zo groot als reuzen! Sta oog in oog met tientallen reuze-insecten en kom alles te weten over deze kleine kriebelbeestjes. Deze kennis zul je nog hard nodig hebben, want om na je avontuur terug te kunnen keren naar de grotemensenwereld zul je een geheime insecten-code moeten kraken.

Met metersgrote bewegende beelden en veel meer spannende en leerzame activiteiten in een fabelachtige omgeving is Giga Insecta een unieke beleving voor alle leeftijden! Ga met de insectenposter op zoek naar alle insecten in het park. Heb je na de zoektocht nog wat energie over? Leef je dan uit op het activiteitenplein; spring zover als een sprinkhaan en vergelijk je spierballen met die van een mier. Ook is er een foto-expositie over insecten en kun je zelf als een insect op de foto.

De tentoonstelling is vanaf 3 juli tot en met 14 augustus iedere dag te bezoeken vanaf 10.00 uur. Ook de theesalon in Villa Vijversburg is gedurende de tentoonstelling dagelijks geopend.

VOOR MEER INFORMATIE EN TICKETS: VIJVERSBURG.NL/GIGA-INSECTA.

Wat Zullen We Nou Beleven!?

Wat ritselt daar nou in het struikgewas...?

MILIEUSTRAAT & CONTAINERVERHUUR
Voor bedrijf en particulier

- ➔ Bestel je container direct online
- ➔ Levering binnen 1 dag
- ➔ Gratis transport & ophaalservice
- ➔ De nummer 1 van Leeuwarden

 058 213 1018

WWW.LEEUWARDEN-RECYCLING.NL

Vrijdag 17 juni 2022 | 20.15 uur | Doopsgezinde Kerk Leeuwarden
Entree € 25,- | Kaartverkoop: www.harmonie.nl

Duo Khojayan/Poortinga
‘Impressionisme in de muziek’
met afbeeldingen van impressionistische schilderijen

Meri Khojayan – viool
Robert Poortinga – piano

Programma
Claude Debussy, viool sonate
Reynaldo Hahn, viool sonate
George Enescu, viool sonate no.3
Maurice Ravel, Concert Rhapsody ‘Tzigane’

programmaboekje in kleur met toelichtingen op de componisten en hun werken

www.appassionata-leeuwarden.nl

Aragosta

PROEF ONZE TRUFFELRISOTTO

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

'Het is uitzonderlijk dat we met Aragosta binnen een jaar een Bib Gourmand te pakken hebben.' Jan Gerard van der Wal en Wouter Brandsema zijn sinds een jaar vanuit Sneek neergestreken aan de Voorstreek in Leeuwarden. 'Leeuwarden is net even wat meer stad dan Sneek. Ik vind ook dat de Voorstreek zich in positieve zin ontwikkelt. Er worden mooie appartementen gebouwd in de voormalige interieurzaak van Slauerhoff en hiertegenover is sinds enige tijd een architect gevestigd.'

Jan Gerard van der Wal (links) en Wouter Brandsema

MET BOUILLABAISSSE EN BEAUFORTKAAS

De Gorredijkster Jan Gerard van der Wal vestigde zijn naam met Sir Sébastien in Heerenveen.

In Le Petit Bistro in Sneek kwam Wouter Brandsema, oorspronkelijk uit Spijkenisse, het kleine team versterken. Met zijn tweeën als eigenaars en enkele parttime hulpen bestieren ze nu Aragosta, waar plaats is voor vierentwintig gasten, in het pand waar voorheen diner-café het MauritsHuis was gevestigd.

De twee restaurateurs zijn bekenden in de Friese culinaire wereld. Hun namen staan voor kwaliteit en ze zijn wars van trends. Aragosta kookt de klassieke Franse keuken met Italiaanse invloeden. Onlangs werden deze culinaire prestaties beloond met een Bib Gourmand, een onderscheiding voor scherp geprijsde kwaliteitsrestaurants. De Bib is een afkorting van Bibendum, de naam van het bekende Michelin bandenmannetje, tevens boegbeeld van de Michelinids, de internationale sterrenreigels voor restaurants. Aragosta en Elevé in Leeuwarden en bistro Nijeholt in Beetsterzwaag zijn de enige restaurants in Friesland met een een Bib Gourmand-onderscheiding.

Of Aragosta ook aspiraties heeft op sterrengebied? 'Nee, Aragosta is geen sterrenzaak. Daarentegen past de Bib Gourmand ons

prima', vertelt Jan Gerard van der Wal in het smúke achtervertrek in hun nieuwe zaak. Wouter Brandsema vult aan: 'Door het tijdschrift Leven in Frankrijk werd onze vorige zaak, Le Petit Bistro, uitgeroepen tot Fijnste Franse Restaurant 2019. Het tijdschrift beoordeelde vooral de originaliteit van onze gerechten. Wat we in Sneek deden zetten we hier voort.' Van der Wal: 'De Snekers weten ons hier ook te vinden. Pakken ze even de trein.'

'Aan de complimenten van gister heb je niks. Het gaat erom om iedere dag te presteren', doceert Van der Wal. Brandsema geeft deze filosofie handen en voeten: 'We houden van de klassieke Franse keuken en maken gerechten die je bijna nergens meer aantreft. Ik noem confit de

canard of kreeft. En dan bedoel in een hele of een halve kreeft, niet een kreeft in stukjes.' Van der Wal: 'En geen kreeft uit de groothandel.' Brandsema: 'Eend met eendenlever, dat zie je vrijwel niet. Proef onze truffelrisotto met bouillabaisse en Beaufortkaas. Truffels bestellen we bij leveranciers die we door en door kennen.' Van der Wal: 'Na onze bestelling gaat de oom met zijn hond de de bergen in om ze te zoeken en binnen vierentwintig uur liggen de truffels bij ons in de keuken.' Brandsema: 'Olijfolie, ook zoiets, die is bij ons rechtstreeks van de boom getapt.'

Een restaurant is een fulltime onderneming zonder al te veel concessies, daarvan zijn de twee doordrongen. 'Het is een onderneming waarbij je scherp moet

zijn op details en liefde voor het vak koesteren', zegt Jan Gerard van der Wal. Beide mannen zijn blij met de aandacht in de bladen voor wat er in de keuken gebeurt. Namen van Albert Kooy, voorvechter van de Nederlandse Keuken, en Marlies Batelaan, voorheen van Libelle, nu Puur Smaak, vallen. Wouter Brandsema: 'Het juryrapport van de Bib Gourmand schreef dat je als

bezoeker je in Aragosta in Parijs waant. Dat lezen we graag, we zijn zelf liefhebbers van de Parijse bistro's.' Jan Gerard van der Wal: 'Er komen hier mensen uit Parijs, en laatst een paar uit Bordeaux. En er komen regelmatig Belgen over de vloer. Ze vinden het hier aangenaam en roemen wat we hen voorschotelen. Ons doel is het verwachtingspatroon te overtreffen.'

'Aan de complimenten van gister heb je niks'

Het Stadsblad Liwwadders wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Klaas Kasma, Eric Hoekstra, Lisanne van der Ploeg, Henk Weiland, Anton Feddema (vormgeving), Simon van der Woude (fotografie), Keimp Pijpstra (webbeheer), Remco Jan Veldman (acquisitie), Titus Oomes (verspreiding) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden en in de randgemeenten. Daarnaast wordt de krant in zijn geheel geplaatst op onze website www.liwwadders.nl Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet onvermeld mag blijven dat bepaalde advertentieverkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaar serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl

Heeft u nog oude (kapotte) gouden of zilveren sieraden? Ze zijn veel geld waard!!

Kapot, versleten, onbruikbaar, wij bieden u een eerlijke sloopprijs.

Gouden en zilveren sieraden en munten kopen wij in voor een samen met u te bepalen prijs.

Kom vrijblijvend langs.

VAN ARK JUWELIER

Nieuwestad 18-20 Leeuwarden 058 212 92 91

www.gjvanarkjuwelier.nl

DONDERDAGAVOND KOOPAVOND GEOPEND

Foto's: Gerard van Wageningen.

HAVANK

IN BOEKENPASSAGE DE RODE LOPER

De leden van het Havank-genootschap Mator herdenken op zaterdag 18 juni de 58ste sterfdag van de hun geliefde detectie-
veschrijver. Hans van de Kallen, alias Havank,
overleed op 22 juni 1964 in z'n kamer in hotel
Amicitia aan de Wirdumerdijk.

De 'gezellen' ontmoeten elkaar ieder jaar rond
zijn sterfdag in Leeuwarden. Hoogtepunt van
de dag is de herdenking bij het graf van de
schrijver, op de r.k. begraafplaats Vitushof
aan de Harlingerstraatweg. Traditioneel
wordt de dag afgesloten met een gezamenlijk
'luisterrijk maal'.

Ter gelegenheid van deze dag toont boeken-
passage De Rode Loper in de Sint Jacobsstraat
de komende tijd een bewerking van kleine
tentoonstelling die Tom Sandijk in 2014
inrichtte op Dekema State in Jelsum. Havank
logeerde daar geregeld bij slotheer Gerard van
Wageningen, met wie hij bevriend was. Op
een tiental bladen worden foto's getoond die
Van Wageningen van de schrijver maakte. De
liefhebber kan in de Rode Loper ook z'n verza-
meling 'Havankjes' uitbreiden.

Havank op het terras van Dekema State in
Jelsum. (Foto links)
Havank bij het portret van Anna Maria van
Burmania. Tijdens zijn verblijf op Dekema State
raakte hij geobsedeerd door haar persoon,
die hij als Anna Marie de Passy opvoerde in
verschillende van zijn boeken.

KLAAS K. TE L.

Beste Rembrandt,

Gefeliciteerd dat je schilderijen in deze tijd zó ge-
waardeerd worden dat men er gigantische bedragen
voor betaalt. 150 miljoen euro voor een van je zelfpor-
tretten, De Vaandeldrager. En waarschijnlijk ging jij
maar een zelfportret schilderen, om zo het geld voor
een model uit te sparen. Nu hangt het voor een poosje
in het Fries Museum waar alle Liwwadders het kun-
nen bekijken. Mits ze, omdat de gratis dag voor arme
sloebbers al geweest is, 15 euro betalen.

Ja inderdaad, om een schilderij van jou te bekijken
waar ze als belastingbetaler zelf aan meebetaald heb-
ben. Schandalig? Ja, wel een beetje vind ik. Overigens
vind ik, als leek, je zelfportretten leuker dan je ande-
re portretten. Niet dat die niet mooi geschilderd zijn,
integendeel, maar het zijn allemaal van die arrogan-
te rotkoppen. De ene kijkt nog hooghartiger dan de
andere. Natuurlijk, jij als broodschilder schilderde
die portretten om geld te verdienen. Maar al die men-
sen die jij portretteerde hadden hun geld verdiend
met uitbuiting, onderdrukking en slavenhandel.
Ik geef toe, vorig jaar heb ik in het Rijksmuseum in
Amsterdam waar ook wat van je portretten hangen,
geprobeerd ze te bekijken. Maar na het zesde schilde-

rij van een zelfingenomen klootzak van jouw hand
ben ik lichtelijk brakend naar de wc gevluht en ben
daar met mijn broek op de enkels blijven zitten tot de
rest van mijn gezelschap uitbewonderd was.

En weet je, Rembrandt, er is na die Gouden
Eeuw van jou niets veranderd. Nog overal
hangen portretten van mensen die iedereen en
alles bedonderden, daardoor zichzelf verrijkt
hebben en de macht die ze daarmee kochten,
gebruikten om nog meer geld voor zichzelf te verkrijgen.
Ook in Liwwadden worden uitbuiters, oplichters en
belastingontduikers nog steeds geëerd. Iedere dag lopen
er bezoekers van elders achter een gids aan die ze vertelt
over de geweldige Nassau's die hier hun sporen hebben
achtergelaten. Zo staat er op het plein bij het stadhuis
een beeld van Willem Lodewijk van Nassau, die door
sommige Liwwadders liefdevol Us Heit wordt genoemd.
Hij voerde nogal wat strijd tegen de Spanjaarden om
de Friese belangen te beschermen. Maar zowel jij als ik
weten dat die bescherming louter zijn eigen belangen en
die van zijn vriendjes diende. Als ik langs dat beeld loop,
kijk ik altijd even of er ook een duif op zijn kop gescheten

heeft. En daar vlakbij is het Anna van Hannoverlaantje.
Ik moest even opzoeken wie dat was, maar kwam erach-
ter dat ze volgens een paar prominente Oranjedwepers
heel belangrijk is geweest voor Leeuwarden. Ook heeft ze
uit eigen zak het orgel van de Waalse kerk betaald.

Waarschijnlijk moeten we dat uit eigen zak met een
korreltje zout nemen, want de familie Van Nassau, waar
ze vroeger ingetrouwd is, staat erom bekend dat die
het liever zo benoemen dan dat er cadeautjes echt uit
eigen zak betaald worden. Dat is met de tegenwoordi-
ge Nassau's nog steeds zo. Het is nog altijd een familie
die vooral de eigen zaakjes behartigt en dan het liefst
met overheidsgeld. Maar weet je, beste Rembrandt, het
ergst vind ik dat er dan ook nog mensen zijn die dwepen
met deze familie. Een familie die zich nergens wat van
aantrekt. Nou ja, soms moeten ze eens een keertje sorry
zeggen voor een vakantie toen het hele volk opgesloten
zat door de corona. Die een nationaal park, dat niet van
hen is, afsluiten omdat de koning daar wilde zwijnen
wil afschieten. En als ik dan die groepen toeristen langs
plekken in Liwwadden zie lopen waar hun voorvaders
in stadspaleizen woonden, vaak onder leiding van een
nog net niet van devotie kwijlende stadsgids, dan word
ik altijd een beetje bozig. Niet omdat die paleizen nog in
de stad staan, maar meer omdat er nog steeds opgekeken
wordt naar een familie die door ons als burgers verplicht
gefinancierd wordt maar zelf geen enkele compassie
heeft met diezelfde burgers. Hou op met die Nassauwan-
delingen, denk ik dan. Nog beter, hou op deze familie.
En geef alle Nederlanders van het uitgespaarde geld een
Museumjaarkaart, zodat iedereen jouw Vaandeldrager
kan bewonderen. Goed idee toch, Rembrandt?

KLAAS KASMA, KOK IN LEEUWARDEN

DIT JOURNALISTIEKE INITIATIEF STEUNEN?
BEZOEK DAN WWW.LIWWADDERS.NL

• HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN EN DORPEN
 (WISSELEND)

• VERSPREIDPUNTEN
 (DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET STER*
 MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: JUMBO*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM; **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM; **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DEN BERG, SCHOEN- EN SLEUTELSERVICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH; **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORGCENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WESTEINDE; **VALERIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY'S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT; **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL; **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ 'T WAP, DALSHOEF FOTOGRAFIE, PIZZERIA ADRIANO; **ALDÂN:** POIESZ*, SNACKBAR DOUBLE FF, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHOEF, ZORGCENTRUM ALDLÂNSTATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN; **HEECHTERP/SCHIERINGEN:** POEISZ*, SNACKBAR RONDWEG, WIJKCENTRUM; **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*; **WINKELCENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRAWEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK; **BLEEKLAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER; **VLIET:** SNACKBAR 'T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS; **ORANJEWIJK:** ALBERT HEIJN*; **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMARGE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT; **TIJNEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLANDER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION; **WTC:** JUMBO*; **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, , DECO HOME, BIO BIJ JANSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, SCHOOTSTRA VIS*, FIETSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP*; **ZUIDERBUREN:** JUMBO*; **DE HEMRIK:** , GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN; **DE ZWETTE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC, MOTOPOST LEEUWARDEN; **GROTE WIELEN:** RESTAURANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: BOUWBEDRIJF DE VRIES , ORANJE HOTEL*, AKO STATION*, STATIONSCHAP*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RESTAURANT SPINOZA, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O'RYAN, EETCAFÉ HET LEVEN, **IJZERHANDEL POSTMA,** DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL 'T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TETMAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RESTAURANT SARAY, RESTAURANT BOSPORUS, RESTAURANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEREN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, LUNCHROOM DE BROODTROMMEL, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT DE VLEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIEGELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE BRASSERIE MARIA LOUISE, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, CROISSANTERIE VITTORIO, SNACKBAR ELY'S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABOBANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, STADHUIS, STADSKANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: SPAR, HOTEL-CAFÉ DUHOX • **GROU:** ESSO TANKSTATION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, SNACKBAR TAMARINDE, EETHUIS AMICAAL • **WERGEA:** SUPERMARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HERBERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT, SLAGERIJ • **WYTGAARD:** FREDERIKA'S TAARTEN & SA • **STIENS:** ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, BRUNA, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI, TANKSTATION VAN DEN BELT, POSTKANTOOR • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKE ATSMA EN ANNEKE JAGER

AANGEPASTE VERSPREIDING WEGENS CORONAVIRUS:
 EXTRA KRANTEN BIJ DE SUPERMARKTEN

Prijsvraag

'In 1967 toen ik bij de gemeentepolitie in Leeuwarden kwam, moest ik met een mentor de straat op. We liepen op een gegeven moment in de avonduren op Over de Kelders. Daar stond een man een plasje te doen vanaf de wal in de stadsgracht. Een wildplasser dus. De mentor zei tegen mij: bekeur die man maar even. Ik ging vervolgens naar die man toe en sprak hem aan over het strafbaar feit wat hij pleegde. Op de vraag hoeveel dat hem ging kosten zei ik: zeven gulden en vijftig cent. Hij overhandigde mij vervolgens een briefje van tien. Ik zei vervolgens dat hij dan nog 2 gulden en 50 van mij terug kreeg. En wat de man toe zei zal ik nooit weer vergeten. Hij zei: laat maar zitten ik heb er ook een scheet bij gelaten. Ik moest hier natuurlijk om lachen en drukte hem het 10 guldenbiljet weer in de handen en zei wegwezen. Toen ik dat aan mijn mentor verlede werd deze boos dat ik hem niet opgeschreven had. Maar ik moet er nog vaak aan denken als ik daar eens in de buurt ben.' Aldus oud-politieman Jan Keyzer uit de Pieter de Hooghstraat.

Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.

VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
 8911 CJ Leeuwarden
 0582132360

www.boekhandelvandervelde.nl

• SERVICE • KWALITEIT • RUIME KEUZE •

KOOP JE SUP BIJ SUPLOODS LEEUWARDEN

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

OOK VOOR ACCESSOIRES,
 WETSUITS & TESTVAREN

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

CERESWEG 18 (BEDRIJVENTERREIN HEMRIK)

Advertorial • Foto's: Simon van der Woude

MAG ER OOK WAT LIKEUR IN ZITTEN?

Bonbonverkoper Jan-Piet Broersma van Leonidas Leeuwarden in de Kleine Kerkstraat houdt wel van een geintje. De beroepsbabbelaar is niet op zijn mondje gevallen. Passanten die met kibbeling van de overbuurman op zijn bankje gaan zitten stuurt hij resoluut weg. 'Gebakken vis en chocolade dat accordeert niet; dat mutte we niet hewwe.'

OF ZIJN ZE VAN DE KERK?

Eigenlijk voelt Jan-Piet Broersma zich niet helemaal senang in zijn 23 vierkante meter kleine chocoladewinkel. Nou ja, hij vindt het allemaal wel mooi en aardig en de producten die hij verkoopt zijn van onbetwiste klasse, daar niet van, maar het liefst zit Jan-Piet, JP voor intimi, in Big Business. Business met hoofdletters. Met een stevig been zit hij dan ook in FranchiseFormules.nl, een platform dat beginnende ondernemers (of gevorderden die iets anders willen), de weg wijst in franchiseland. Daar kunnen die ondernemers met een geringe investering gebruik maken van een gevestigde naam zoals New York Pizza (horeca), Live Escape (evenement), ViaViela (kinderopvang), Home Instead (thuiszorg) of Anne&Max (koffiezaak). Inmiddels zijn er zo'n 800 franchiseformules actief in ons land. Dat de beginnend ondernemer bij de keuzes die hij maakt begeleiding nodig heeft, spreekt, volgens Broersma, bijna vanzelf.

De chocoladewinkel Leonidas is overigens geen winkelketen die als franchise opereert. 'Nee, wij opereren als samenwerkend ondernemersverband en koesteren ons zorgvuldig opgebouwd verkoopgebied. Ze hebben het vertrouwen in mij uitgesproken om de verkoop in het noorden te regelen. Het is een mooi product gebouwd op een stevig fundament. Ik hoef hier niks aan marketing te doen. Het wandelt zo je bek in.'

Leonidas past volgens Jan-Piet Broersma perfect in de Kleine Kerkstraat, de straat die tot twee keer toe tot leukste winkelstraat van het land is uitgeroepen. Inmiddels is het karakter van de straat grotendeels veranderd in een eetstraat met elkaar beconcurrerende ondernemers. Karaktervolle zaken als restaurant Mimma, modezaak Swaan, een horlogerie en leerhandel verdwenen. Broersma ziet dit niet direct als een verlies. 'Het is een gezellig vreetstraatje waar altijd wel wat kinnesinne is. We hebben hier een mooie doorloop naar de parkeergarage Oldehoofsterkerkhof. En, hoe je het ook wendt of keert, ik zit hier bij het beeld van Anne Vondeling op het drukste punt van de stad.' Niet alleen de buitendrukke wordt gemeten, ook de drukte in de zaak ontsnapt niet aan de aandacht van de winkelier. 'Dat kun je via de kassa allemaal bijhouden. Ik weet precies wat de piekmomenten zijn, daar moet een moderne ondernemer naar handelen.'

'Ach, ik vermaak me hier wel. We verkopen Belgische bonbons, Dutch Homemade Macarons, Italiaans schepijs, wijnen van wijnwinkel Wielinga, koffie van buurman Kaldi en Oldehovebonbons van chocolaterie Roelf Otto uit Gytsjerk. Zo zie je dat de delicatessenwinkel weer terug van wegweest is.' Achter de schermen onderneemt Broersma activiteiten met andere ondernemers. 'Diverse ondernemers werken op deelterreinen met elkaar samen. Ze zien kansen op de markt, soms met niches, en

Zo'n twintig jaar is Jan-Piet Broersma actief in de franchisewereld. Regelmatig verschijnen er nieuwe activiteiten op zijn website en af en toe worden er bijeenkomsten georganiseerd (zoals Franchisemarkt 058) om de vinger aan de pols van het bedrijfsleven te houden en 'opportuniteiten' aan de man te brengen. Dat is Jan-Piet Broersma wel toevertrouwd, al staat hij nog altijd in zijn krap bemeten winkeltje. 'Ja, eigenlijk heb ik hier nu al vijf jaar geen tijd meer voor. Thuis heb ik ook nog twee kleine kabouters rondlopen.'

proberen een positie te veroveren waarbij het internet een buitengewoon kansrijk instrument is. Je kunt voor geringe kosten bekijken wat werkt en wat niet werkt. Je ziet ook de grote internetondernemingen een stenen winkel openen. Die mix van winkel en internet is zeer aantrekkelijk. Maar bovenal moet je hard blijven lopen voor jouw product. En in mijn geval moet je de producten van Leonidas koesteren. Een kwaliteitsmerk moet hoog gehouden worden. Net als de franchiseformules

waaraan we constant sleutelen om het voor alle partijen zo aantrekkelijk mogelijk te maken.'

OPVALLEN IN LIWWADDERS? BEL REMCO JAN VELDMAN 06-25223490

REDACTIONEEL

Zoals eerder gezegd, pakken wij zaken waarmee u zit graag op. We zien dat u onze journalistieke activiteiten waardeert en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u deze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 o.v.v. Liwwadders Journalistieke Producties.

U merkt het wel: Liwwadders is niet zomaar een huis-aan-huisblaadje. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, kantines, sporthallen, wachtkamers en stamtafels) gratis verkrijgbaar in de gehele gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er aangevuld. In enkele Leeuwarder wijken en in het dorp Grou wordt Liwwadders af en toe huis aan huis bezorgd. Ook in Akkrum, Gytsjerk, Hurdegaryp, Oentsjerk en Stiens is de krant verkrijgbaar.

Nieuw is de verschijning in Beetgumermolen. Daar wordt Liwwadders sinds kort op verzoek huis aan huis bezorgd.

Bent u als ondernemer geïnteresseerd in een bedrijfsreportage? In een mooi verhaal dat gratis wordt doorgeplaatst op onze goedbezochte website?

Neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl

Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.

STADSBLAD LIWWADDERS OOK VERKRIJGBAAR BIJ:

SINT ANNAPAROCHE: ALBERT HEIJN
EN KRINGLOOP NOCHRIS
BERLIKUM: POIESZ
FRANEKER: POIESZ, ALBERT HEIJN
HALLUM: SPAR
MENALDUM: ROB'S TUINCENTRUM EN
KRINGLOOP NOCHRIS
BURGUM: PLUS MARKT, POIESZ,
JUMBO EN BOEKHANDEL
VEENWOUDEN: PLUSMARKT
DE WESTEREEN: POIESZ

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

Tijdens mijn boswandelingetje van het station over de Sophialaan naar de binnenstad moest ik even grinniken toen ik oud-wethouder HENK DEINUM ontwaarde, die gebroederlijk met een D66'er uit de Kleine Kerkstraat met een grote kist met boom aan het zeulen was. Het was afzien voor de mannen. Het is altijd een mooi gezicht om die grote bureau-lichamen aan het werk te zien.

De sleepactie had een tijdelijk karakter. Ik neem aan dat men na één bak al toe was aan een smoker-tje. Het deed me denken aan die grote tegels van het in 2018 vernieuwde Stationsplein waarmee Deinum met zijn collega FRISO DOUW-STRATRAAT aan het werk was. Nou ja, werk? De bestuurders hadden voor de foto in de krant een paar kaplaarzen aange-trokken, hun vrolijke gezicht opgezet, waarna hun entourage van pr-managers zag dat het goed was. Op naar de thee!

Ik wilde Deinum tijdens zijn boom-transport niet storen, hij zag er nogal bezweet uit, maar had hem nog even willen wijzen op de tegels even verderop voor makelaardij Faber, die er schots en scheef bij liggen. Al vier jaar, sinds de herinrichting, ligt de boel er daar als een slagveld bij, terwijl het toch een van de belangrijkste looproutes van de stad is. Misschien, nu hij toch lekker bezig is, zou hij ook een kijkje kunnen nemen op het Noordvliet, waar het noordelijke fietspad, nota bene een hoofdfietsroute, er als een dweil bij ligt. Om snel tot actie over te gaan heb ik alvast de rugnummers genoteerd. Voor de huisnummers 34 tot en met 47 en 71 tot en met 141 schreeuwt het fietspad om aandacht. Bij nummer 231 zit een gat in het wegdek. Ook de trottoirs zijn verre van Pelikaanstraatkwaliteit.

Het zou mooi zijn wanneer de oud-wethouders in de gelegenheid gesteld zouden worden om hun karwei af te maken. Daar zijn ze voor de verkiezingen altijd zo dol op.

Aan het gezeul met de bomen is overigens alweer een eind gekomen. Vrijwilligers die voorheen met een flesje Fanta te lijmen waren, zijn niet meer voorradig. Misschien hebben de werkpaarden wel tegen de luxe paarden gezegd: de

groeten, ga zelf maar aan de sjouw. Ik moest lachen toen ik las dat organisator IMMIE JONKMAN in een voormalig oost-blokland het bomenverhaal aan de man probeerde te brengen. Ook de vaagtaal over Arcadia van haar collega SJOERD BOOTSMA in een commerciële bijlage van de Volkskrant bewees dat er met hem geen onderwijzer mee verloren is gegaan. De speciaal geconstrueerde voertuigen staan inmiddels werkloos op het Blokhuisplein. De bomen van Arcadia worden nu per heftruck verplaatst.

We zijn allemaal in de bomen, lijkt het wel. Zelfs bij de apotheek van het Medisch Centrum Leeuwarden nam ik een reuzenzak medicamenten in ontvangst met op de zijkant uitleg over de boom door de eeuwen heen. Tijdens mijn wandeling over de WAANDER BLAUW-STRATRAAT naar de patiënt vernam ik op de zak hoeveel bomen er inmiddels zijn gesneuveld. Gelukkig zijn er allemaal festivalletjes rond het bomenspektakel georganiseerd, zodat we straks precies op de hoogte zijn wat we op bomengebied moeten doen en laten.

Van al die festivalletjes word ik wel een beetje moe. Het ene festival is nog niet afgelopen of we worden al weer uitgenodigd om deel te nemen aan het volgende. Het leidt bij mij tot keuzestress. En om eerlijk te zijn kom ik daardoor tot niks. Van het bomenfestival strompelen we naar het bloemenfestival, muziekfestival en nu staat de kermis weer voor de deur.

Overigens, moeten we dit door de gemeente goedgekeurde project als kunst beschouwen? Een beetje kunstenaar was met zijn bomen naar het WTC opgetrokken om de erbarmelijke toestanden rond vluchtelingen onder de aandacht te brengen. Die had daarmee meteen het falende opvangbeleid van de gemeente aan de kaak gesteld.

MONUMENTALE GLAS-IN- LOODRAMEN KOEPELTHEATER GERESTAUREERD

Het Koepeltheater in Leeuwarden wordt na een periode van stilstand, mede veroorzaakt door corona, weer tot leven gebracht. Ondernemer Tjalling Rollema is bezig met de tweede fase van de groot-scheepse restauratie van het monumentale gebouw aan de Vredeman de Vriesstraat. In het voorjaar 2023 hoopt hij het Koepeltheater weer bij de tijd te hebben. Precies op tijd om het jubileumjaar te vieren.

'Er komt een compleet nieuw verwarmings-systeem in het Koepeltheater, de bar en foyer worden verplaatst en aangepast. Ik verwacht dat het verwarmingssysteem in september kan worden geïnstalleerd. De monumentale glas-in-loodramen in de westgevel zijn naar de restaurateur. Tegen het einde van het jaar verwacht ik dat die herplaatst kunnen worden. We bereiden ons theater voor op de viering van het honderdjarig bestaan van het gebouw. We zijn in gesprek met Hoite Pruiksmas om in samenwerking met hem een groots concert te organiseren.

We zitten wat betreft het 100-jarig bestaan nog in een brainstormfase en het is nog te vroeg om gedetailleerde informatie te geven. Het jubileumconcert is de eerste activiteit in 2023.

Rollema verwacht na dit jubileumconcert weer een reeks concerten te kunnen programmeren en de zaal gereed te hebben voor verhuur. 'Deze zaal leent zich perfect voor middelgrote gezelschappen. We hadden hier onder meer de jubileumbijeenkomst van het Fûns Skjinne Fryske Energij (het Friese fonds voor verduurzaming FSFE) en dan zie je hoe zo'n kerkzaal zo'n bijeenkomst cachet geeft. Ook op de theatervoorstellingen van De Kast en van pianist Wibi Soerjadi kijk ik met genoegen terug. En wat te denken van het concert dat door Rob de Nijs werd gegeven? Het derde weekend van april is gereserveerd voor het jubileumconcert van Hoite Pruiksmas waar het geweldige orgel zeker een rol in gaat spelen. Over de verkoop van kaarten komen nog nadere mededelingen.

Rollema, eigenaar van bedrijevencentrum Crystallic, ziet met genoegen dat het gebouw nog nooit zo vol huurders heeft gezeten. 'We sleutelen regelmatig aan het gebouw om het voor onze huurders zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Ik zie een ook een verandering in verhuur. Grote ondernemingen zoals een telecommat-schappij zien hun personeel wegens gebrek aan betaalbare woonruimte in de Randstad verhuizen naar de provincie waar ze kleine kantoren in bedrijfsverzamelgebouwen openen om het fysieke contact met hun werknemers te houden. Wij zijn blij dat we hen hierin kunnen faciliteren.'

SPONSOR: ROLLEMA VASTGOED

DE GEZONDE APOTHEEK

**OOK OP
ZONDAG GEOPEND
VANAF 12.00 TOT 19.00 UUR
VALERIUSSTRAAT 63,
8916 EA LEEUWARDEN
058-2153399**

Feelings

Tekst en foto's: Olivier Mouwe (medewerker Amsterdam oost-online)

over Frijsicht

Onlangs was ik in Leeuwarden, voor mij oud vertrouwd gebied met een gedeeltelijk nieuw decor. De stad heeft sprongen vooruit gemaakt. Vroeger was Leeuwarden een ingetogen, bescheiden, misschien wel verlegen stad. Behalve de inwoners had vrijwel niemand oog voor de schoonheid en cultuur van het historische centrum. De avonden waren stil en verlaten. De stad leek alleen tijdens de Elfstedentocht te bestaan, dan was ineens half Nederland een Fries.

Door de komst van hbo-op-leidingen kreeg de stad een nieuw leven. Op de ooit stille grachten en pleinen zijn nu volle terrassen. De stad is eindelijk trots op zichzelf en durft. In 2018 was het samen met Valletta de culturele hoofdstad van Europa.

Het zicht vanaf de Oldenhove, een stompe, scheve nooit voltooide toren – en hét symbool van de stad – is veranderd. De vroeger talloze braakliggende plekken in de stad zijn gevuld. In de jaren '80 werden oude gebouwen rücksichtslos afgebroken –met als dieptepunt de oude watertoren aan het Zuiderplein- en er ontstond altijd heibel over het bestemmingsplan. Bezorgde inwoners probeerden een einde te maken aan het afbraakbeleid en hingen overal pamfletten met foto's van bulldozers en de slogan 'Plat die stad!'

Of hun stad dát is geworden waar zij toen op hoopten, is de vraag. Niet elk bouwproject is geslaagd. Aquastate is het succesvolle tweede bestaan van de voormalige watertoren, de in een typische laagbouwstad disproportioneel hoge Achmeatoren bij het hoofdstation matcht niet met de omgeving. Het gebouw is vanaf Dokkum al te zien. De nieuwe locatie van het Fries Museum op het Zaailand veranderde het plein voorgoed, deelde dat door twee.

Een bezoek aan Leeuwarden is altijd een weerzien met fijne jeugdherinneringen die abrupt uit mijn leven verdwenen. Tot

mijn achttiende logeerde ik tijdens schoolvakanties samen met mijn oma bij mijn wijlen (oud)tante Ellis. Zij woonde op de zesde en later achtste verdieping van een flat in Heechterp-Schieringen, de eerste van drie op een rij. Vanaf haar balkon was Leeuwarden een grote, indrukwekkende stad. De flats van Bilgaard staken als kasteeltorens in de lucht. Heel in de verte zag je het Europaplein, een rotonde met fontein en flats rondom. Ooit hét visitekaartje voor bezoekers die vanuit het westen de stad inreden, dat Leeuwarden als moderne stad presenteerde en tot 1958 het Harlingerplein heette. De naamsverandering was op verzoek van de Raad van Europa.

Ook het noordoosten van Leeuwarden is niet meer hetzelfde. Op de vroeger braakliggende grond tussen Heechterp-Schieringen en de Vrijheidswijk is een bedrijvenpark aangelegd. Naast de flat (en de twee daarachter) waar tante Ellis vroeger woonde liep de Groningerstraatweg, een vierbaans autoweg die op een drukke rotonde uitmondde. Die rotonde is nu kleiner en onderdeel van het Vrijheidsplein, in plaats van het plein zelf te zijn. De Groningerstraatweg langs de flats is opgeschoven en komt uit op een kruispunt dat ook het rotondeverkeer afhandelt.

*Op de 8e keek Ellis
met haar glas
wijn over de stad*

De hoogbouw die Leeuwarden voor de Achmeatoren had, staat in buitenwijken als Bilgaard, Nylan en Lekkumerend, net als Heechterp-Schieringen buurten met een achterstand. Lekkumerend stond eind jaren '80 door de hoge criminaliteit zo slecht aangeschreven dat de naam werd veranderd in Vrijheidswijk. Het in sommige opzichten wat traag op gang gekomen Leeuwarden is nooit achtergebleven als het gaat om grotestedenproblematiek. Door de werkloosheid en veel lage inkomens staat de stad sinds jaar en dag in de top tien van armste gemeentes.

Voor Leeuwarden zijn de ingrepen ongetwijfeld verbeteringen, voor tante Ellis zouden die teleurstellend zijn geweest. Ze hield van haar uitzicht op de stad en het verkeer op de rotonde voor de flat. Hoe meer, hoe beter. Naast haar tv en de boeken die ze bij de bibliotheek op de Schieringerweg leende, was dat een uitstekende remedie tegen verveling. De rotonde en de stad waren haar bioscoop. Mij fascineerde het uitzicht ook, zeker als de vrachtwagens van de nabijgelegen zuivelfabriek Friesche Vlag voorbijreden. Dat bedrijf bestaat niet meer. Als Ellis er nog zou zijn, zou ze niet meer gebruik kunnen maken van haar 'taxi met zes wielen', waarmee ze dagelijks naar de binnenstad ging. Buslijn 1, die de halte voor de tweede flat als vertrek- en eindpunt had, rijdt niet meer. Waarschijnlijk zou ze deze tegenslag niet hebben kunnen verwerken.

De schoolvakanties in Leeuwarden waren lange, vrolijke dagen met uitjes naar zwembad De Kleine Wielen, Eernewoude, Makkum, het stadscentrum en de Miro,

een toenmalige mammoetmarkt in Aldlan. Eind '82 verhuisde Ellis onverwacht naar Ureterp om dichterbij haar zoon en kleinkinderen te zijn. Na de verhuizing was ze ongelukkig, praatte over niets anders dan 'haar' flat, waar ze sinds de oplevering in 1964 had gewoond. Met tranen in onze ogen reden we langs de flat. Een maand later ging haar zoon scheiden en zag ze haar kleinkinderen niet meer. Ellis had nog maar een wens: terug naar de flat in de Eikenstraat. Dat kon wel en niet. Ze kon meteen een woning betrekken in de tweede of derde flat, maar wilde perse haar oude uitzicht terug. Haar huisarts bemoeide zich ermee en zorgde ervoor dat haar smeekbedes door de woningbouwvereniging werden verhoord. Voorjaar '84 keerde Ellis terug naar huis. Haar nieuwe woning was precies zo ingedeeld als de vorige. De meubels vielen als puzzelstukjes op hun plek. Het derde jaar aan niet dat ze twee etages hoger en meer aan de rechterkant van de flat ging wonen, waardoor de watertoren het zicht op de Oldehove blokkeerde.

Ellis had haar oude thuis terug, maar verloor haar zus die eveneens haar beste vriendin was. Mijn oma dementeerde en ging naar een verzorgingshuis. Voortaan logeerde ik alleen bij Ellis. Onze band werd nog sterker, zij werd mijn oma en ik haar kleinkind. Ze stuurde regelmatig krantenknipsels over Leeuwarden (bij voorkeur die over de flat) en ik maakte werkstukken over de stad. Als ik bij haar logeerde las ik 's ochtends, met zicht over de stad, boeken in de huiskamer en dronken we koffie. 's Avonds keken we naar de stadsverlichting en het verkeer op de rotonde. We fantaseerden over wie in de auto's zaten, waar ze heen reden of vandaan kwamen.

Hotel-Eetcafé
Duhoux *sinds 1916*

• ETEN • DRINKEN •
• SLAPEN • GENIETEN •

GREATE BUORREN 4-8 • 9088 AE WIRDUM (FRIESLAND)
TEL: +31 (0)58 255 15 13 • EMAIL: INFO@HOTEL-DUHOX.NL

Vanaf mijn veertiende verkende ik de binnenstad. Spannendst was de Weaze, het schimmige hoerengrachtje met ook tweedehands winkels. De kermis op het Zaailand had altijd iets mistroostig, de kroegen in de Doelensteeg hadden aantrekkingskracht. Een paar jaar later bezocht ik die ook, hoewel ik een voorkeur had voor rustiger cafés, bijvoorbeeld die van Ellis met haar balkon als terras. Ze was dol op witte wijn.

Zomer 1990 keek Ellis mij diep aan tijdens een avond op het balkon. Ze vroeg mij onze avonden nooit te vergeten. Ik was 19, dacht nog jaren bij haar te komen logeren. Een jaar later betrok ik een eigen huis in Amsterdam en najaar '94 ging Ellis naar een bejaardenhuis. Het kwam nooit meer goed. Ze had maar een wens: terug naar haar flat aan de Eikenstraat. Begin 1998 overleed ze. Jarenlang wilde ik niet naar Leeuwarden gaan. Leeuwarden zonder tante Ellis was als Parijs zonder de Eiffeltoren.

In 2006 zag ik de flat in Heechterp voor het eerst terug. Ellis' graf is in Ureterp, maar ik wilde haar – zeker toen bleek dat de flats mogelijk zouden worden afgebroken – op de Eikenstraat bezoeken, met de twee woningen op de 6e en de 8e als denkbeeldige gedenkstenen. Door hevige protesten van bewoners bleef een van de eerste hoogbouw van Leeuwarden staan. De flats veranderden wel. De houten hekwerken zijn nu vervangen door aluminium en glasplaten. Vanwege betonrot zijn de galerijen in 2014 vervangen. Op internet circuleert daar een bijzonder filmpje over. De rest van de wijk moet er wel aan geloven. De omringende, lagere flats worden allemaal afgebroken. Over de datum. Voor Heechterp-Schieringen is dat beter. Mij doet het pijn. Een deel van mijn jeugd bestaat straks alleen nog op foto's. Om Ellis te herdenken liep ik ook deze keer een rondje om de flat. De vroeger met een schuifdeur vrij toegankelijke flats zijn tegenwoordig vergrendeld. De ingang is vergroot. Flat 3 heet nu Fiersicht en flat 2 Heechsicht. Ellis woonde in Frijsicht. Hier bouwde ik met oude gordijnen en wasknijpers tenten op het balkon en werd ik volgestopt met ijs en snoep dat we in het desolate winkelcentrum aan de Hazelaarstraat kochten. Voor mij was Heechterp-Schieringen (een Vogelaaarwijk die later de slechtste prachtwijk van Nederland werd) het paradijs.

Voordat ik afscheid van de flat nam, staarde ik naar de 6e en zag mezelf als jochie tenten bouwen op het balkon. Op de 8e keek Ellis met haar glas wijn over de stad. Frijsicht. Ze hadden het gebouw geen betere naam kunnen geven.

HOE MEER OVERDUINS OPSTAAN, HOE BETER DAT IS VOOR EEN GEZONDE SAMENLEVING

Een verademing, wat een geweldig hoofdartikel kwam ik onlangs tegen: 'Professionele prietpraat' in de Leeuwarder Courant van 11 mei, geschreven door LC-journalist Irene Overduin. Hulde en nog eens hulde. Persvrijheid in optima forma, dacht ik toen ik het las. Overduin nam geen blad voor de mond, schreef waar het op stond en analyseerde scherp dat we in een tijd leven waarin we graag kool en geit sparen en dat ons sprookjes worden verkocht. Maar wat nog erger is: klanten, consumenten, lezers, kijkers worden begoocheld.

In een tijd van professionele voorlichters die ons maar wat wijs maken, is het niet meer te doorgronden wat echt is en wat niet. Haar artikel ging over winkelketen Jumbo die ons het sprookje wilde laten geloven dat er een tekort aan melk was wegens droogte op het land. De melk was duur vanwege de grasdroogte! Dat was al in april. Nu heb ik al twintig jaar ruim uitzicht op een weiland waar regelmatig koeien op grazen, dus enige kijk op de zaak mag van mij worden verwacht, maar grasdroogte in april als oorzaak van melktekort? De koeien staan dan grotendeels nog op stal. Natuurlijk, ik weet ook wel dat er dit verdere voorjaar sprake is van weinig regenval, maar om in april al te gaan beweren dat daardoor de melk duurder is? Vervolgens waren er aldus Jumbo 'leveringsproblemen.' De reacties op Facebook waren niet mals. Dacht Jumbo nu echt dat iedereen dit sprookje van grasdroogte en leveringsproblemen zou geloven? Pure verlakkerij. Toch waren de Jumbo schappen leeg en hoe kon dat nu? Dat lag natuurlijk aan de onderhandelings tussen de zuivel en dit winkelbedrijf: ze konden het maar moeilijk eens worden. Maar zeg dat dan en draai er niet omheen.

Irene Overduin wilde verder op deze kwestie ingaan en vroeg als journalist naar de diepere oorzaken van het conflict over het melktekort in de schappen van Jumbo. Ze kreeg echter geen antwoord, ja 'de marketing-robotjes' van Jumbo (term van Overduin) gaven haar een algemeen antwoord: 'Er was een issue, het probleem is weer opgelost' en dat was het dan weer.

Nu gaat het er mij niet om wat daar precies aan de hand was, maar mij gaat het er nu om dat er gelukkig journalisten (dus niet alleen Overduin) opstaan die verder onderzoek doen en zaken aan de kaak stellen. Natuurlijk is dat de opgave van een journalist, zou je denken. Helaas gebeurt dat niet meer zo uitvoerig of soms helemaal niet. In het algemeen raken zulke diepgravende onderzoeksjournalisten in de minderheid. Je merkt het overal; journalisten zijn liever voorzichtig, ze sparen kool en geit en ze worden zachte heemeesters. Maar doorgraven naar de kern van wat er aan de hand is, is en blijft de kerntaak van de journalist.

Overduin geeft regelmatig blijk van het beheersen van haar métier. In de zaak van het raadsonderzoek van de gemeente Súdwest-Fryslân over het sociaal werkbedrijf Empatec en dan met name de rol van voormalig wethouder Stella van Gent daarin, gaf Overduin blijk van een ongewone scherpe analyse over Van Gent. Daar was geen speld tussen te krijgen. Een wel heel opmerkelijke hoofdcommentaar van Overduin verscheen 1 december 2021 in de Leeuwarder Courant. Dat ging over de mensen die een vaccinatie tegen Covid-19 weigerden. Met die principiële weigering accepteerden ze op dat moment wél dat ze, als ze Covid-19 zouden krijgen, langdurige infusen met diverse stoffen in hun lichaam toegediend zouden krijgen.

Journalisten moeten scherp zijn, ons scherp houden, ons een spiegel voorhouden. Het komt ons leven, de welvaart, maar vooral de democratie ten goede. De mens is goedgegelovig. Dat zie je in Rusland, dat zie je in de Verenigde Staten, waar eenzijdige tv-zenders de meest onsmakelijke verhalen de wereld insturen. Maar je ziet het ook hier in Nederland, op tv net zo goed als op de sociale media, waar extreme zogenaamde vrijheidsdenkers sommige app-groepen of eigen YouTube kanalen de meest eenzijdige informatie rondstrooien. Mensen kunnen heel gemakkelijk worden gehersenspoeld worden of om de tuin worden geleid. Maar wat als journalisten fysiek of mentaal bedreigd worden, in hun werk, maar ook in hun privéleven? Dat gebeurt momenteel, overal, ook in Nederland. Daar moeten we ons van bewust zijn, want als journalisten (net als politici) worden bedreigd, wordt onze samenleving bedreigd. Dan komt de vraag: moeten ze (en wij) meebewegen met de opinies van wat gangbaar lijkt te worden, of blijft de journalist onafhankelijk en stelt hij zaken aan de orde?

Die vraag is niet echt moeilijk te beantwoorden. Wanneer er voorzichtig geopperd wordt door de journalist, hij meebe-

weegt, geen zaken echt diep analyseert, dan kun je het wel schudden. Dan regeren de zachte heemeesters. Journalisten, commentatoren, politieke analytici hebben een wezenlijke taak om het cement van de democratie en samenleving stevig te houden. Daarom: blijf scherp. Toegeven aan tendensen haalt niets uit. De ander gaat er mee aan de haal en de democratie wordt nog meer uitgehold.

WE WORDEN IN SLAAP GESUST MET MOOIE ANTWOORDEN

Wat zich momenteel in Rusland afspeelt, waar de pers gewoon monddood is gemaakt; wat zich in de Verenigde Staten afspeelt met het trumpisme, het is allemaal zorgwekkend. Maar pas op: ook in gemeenteland doen zich tendensen voor, zoals Overduin regelmatig illustreert in haar commentaren: we worden in slaap gesust met mooie antwoorden door voorlichters, we willen geen drukte en zelf zijn we niet meer scherp op wat er echt aan de hand is, want wie wil er nu opgescheept worden met moeilijke problemen? Maar problemen niet echt oplossen, of ze mooier voor te doen dan ze zijn, of ze wegmoffelen, betekent de aantasting en op den duur het einde van de democratie. Anderen gaan er dan mee vandoor, meestal uit andere (en soms eigen belangen dan het algemeen belang).

Hoe meer Overduins er opstaan, hoe beter dat is voor het onderhouden en het gezond houden van de samenleving en juist dáár heeft iedereen baat bij.

TACO MUNDO
Mexican Delivery

SWEET CORN
VOOR €2
KORTINGSCODE: 3169

GRATIS NACHOS WITH SALSAS
BIJ BESTEDING VANAF €30
KORTINGSCODE: 7158

2^E QUESADILLA
50% KORTING
KORTINGSCODE: 5377

WOENSDAG = AFHAALDAG!
20% KORTING OP JOUW HELE AFHAALBESTELLING

* Deze acties zijn geldig t/m 21 augustus 2022. Kijk voor de actievoorwaarden op www.TacoMundo.com/actievoorwaarden.

Follow us
@TacoMundoNL

Alleen via **TacoMundo.com** of onze App

Hé, hest ut al hoord,
ik bin un echt nachtmèens

Door André Keikes • Foto's André Keikes

UIT DE KAST KOMEN ALS OCHTENDMENS IS GEEN AANBEVELING

Behalve schrijver Maarten 't Hart, die naar eigen zeggen elk dag eerder wakker en actief is dan de haan, ben ik maar hoogst zelden iemand tegengekomen die er openlijk voor uitkomt dat hij of zij een ochtendmens pur sang is. Daar is duidelijk iets mee. Het is vergelijkbaar met mensen die het leven van nature zwaar-tillend tegemoet treden. Die houden deze karaktereigenschap ook maar liever voor zich.

Wie uit zichzelf laat weten avondmens te zijn, lijkt daarmee te willen laten doorschemeren tot de 'mensen van de wereld' te behoren, ook al woon je dan in De Jokse in Bilgaard of De Tolve in Goutum. Dus geen brave burger die al om tien uur maft omdat hij of zij de volgende ochtend natuurlijk alweer vroeg op moet, omdat de plicht roept.

De avondmens is zo niet, die drinkt een goed glas of meer, praat en danst, is flexibel en open-minded, weet van de hoed en de rand. Avondmensen suggereren persoonlijke netwerken te hebben waar je jaloers op moet zijn. In dynamische metropolen, dat spreekt vanzelf. Ik woon dan wel in Aldlân-Oost maar ich hab noch einen Koffer in Berlin, dat werk. En ze ontmoeten daar prachtig gebouwde mannen en

vrouwen, natuurlijk ook alle-maal avondmens én kosmopoliet.

Iets vergelijkbaars geldt voor mensen die zichzelf een opti-mistische natuur toemeten. Zij liggen goed in de huidige tijd-geest, die continu opgewektheid eist, een houding van werken aan jezelf en vooruitkomen in het leven, dus niet te stuiten zijn, zelfs als je partner die middag is overleden.

De befaamde Engelse jazz-zan-geres Dame Cleo Laine is er een op-merkelijk voorbeeld van. Zij trad op de avond van de zesde februari 2010 op in The Stables Theatre in Wavendon, in de wetenschap dat enkele uren eerder haar man, de gevierde saxofonist John Dank-worth was overleden. Pas een paar minuten voor het einde van de show (die natuurlijk had to go on) vertelde ze het stomverbaasde publiek dat John was ontslapen. Dat had zich waarschijnlijk al

zitten afvragen waar de virtuoze saxsolo's bleven, of dat Sir John er die avond misschien geen zin in had, maar hem was niets te verwijten.

Cleo Laine trad in haar lange artiestenleven vele malen op in de belangrijkste concertzalen van de wereld, van het Palladi-

um in Londen tot Carnegie Hall in New York. Ze is ongetwijfeld een avond- en nachtmens – ik interviewde haar eens, around midnight –, niet te stuiten en mede daarom bewonderd door de velen die de volgende ochtend weer vroeg op moeten voor duf kantoorwerk. Geen wonder dat je een beetje op zo iemand wilt lijken. Je kunt er mee beginnen door te beweren dat je ook een echt avondmens bent, al blijft je avond- en nachtleven beperkt tot Slieker en de Oude Doelesteeg. Hé, hest ut al hoord, ik bin un echt nachtmèens.

Schrijver Kees 't Hart, geen fami-lie van ochtendmens Maarten, schrijft in zijn recente bundel Victorien, ik hou van je mooie dingen over zijn vroegere Liwwadder nachtleven, steevast eindigend in de zeer vroege ochtenden op de Eewal: 'De mooiste nachten waren altijd in Leeuwarden. Voorgoed. Nu nog natuurlijk', en dan bezingt hij die lommerrijke straat van 's nachts om kwart voor vier. Maar even later voegt hij er wel even aan toe: '(...) maar overdag kon het ons in die straat niks schelen'. Typisch een nachtmensenopmer-

De Nieuwestad zaterdagochtend 10.30 uur.

king. Maar voor Leeuwarders is zijn verhaal zeker herkenbaar: Sint Jacobsstraat, Groentemarkt, Druifstreek, Tweebaksmarkt en een hele rij verdwenen kroegen.

De ochtendmens, altijd weggezet als onnozele provinciaal, steekt bij zulke flonkerende persoon-lijkheden natuurlijk flets af. Hij of zij heeft geen enkele status. Ochtendgrauw, droge keel, slappe thee. Uit de kast komen als uitgesproken ochtendmens is bepaald geen aanbeveling op Tin-der of waar dan ook. Maar zoals katten- en hondenmensen niet zulke gescheiden werelden zijn als vaak gesuggereerd wordt, je hebt immers genoeg liefhebbers van beide dieren, zo hoeft de te-genstelling ochtend-avondmens ook niet zo zwart-wit te zijn.

Word je echt geboren met een zon of maan boven je hoofd? Wat ongetwijfeld een bepalende rol speelt, is de dagelijkse praktijk. Je wordt op zeker moment als van-zelf ochtend- of avondmens door de eisen die het leven aan je stelt. Een acteur of actrice die hardnek-kig zou blijven volhouden een

Dax Gastrobar

Dax Gastrobar te Leeuwarden, staat garant voor gastvrij-heid, een goede keuken, prettige bediening, ruime keus in eten en drinken, flexibiliteit, gezelligheid en altijd een goede prijs/kwaliteit verhouding.

- * Dagschotel €10,-
- * Driegangenmenu €27,50
- * Studentenkorting 10% over de gehele rekening

Grote Hoogstraat 32
8911 HB Leeuwarden

Tel. 06-44449349
gastrobardax@gmail.com

Eens een Leeuwarder...

Tekst en tekening: André Keikes

Wat is nou precies een bekende Leeuwarder? Sterker: wat is een Leeuwarder? Er zijn zo veel varianten. Je hebt fulltime-Leeuwarders, deeltijders, freelancers, neo-Leeuwarders, post-Leeuwarders, interim-Leeuwarders en ook would-be-Leeuwarders. Ik ken zelfs een Leeuwarder te Lelystad, die consequent Liwwadders praat met zijn (niet in Leeuwarden geboren) papegaai.

Ik teken ze in ons aller biotoop: de straten en stegen, kades, pleinen, huizen en gebouwen van deze stad. Ook stadgenoten die ons ontvallen zijn, maar door gerichte gebruikmaking van ons geestesoog blijven voortleven in de wereld van nu. Een Leeuwarder is, laten we het daar op houden, iedereen die 'wat heeft' met Leeuwarden. En verder geen gemopper, geklaag of kritiek op mijn keuze, die is wat-ie is, al had het natuurlijk ook een totaal andere selectie kunnen zijn.

DEEL 8

Joris Collier

Geen Englishman in New York, maar een Welshman in Leeuwarden. Zo begrijpen wij elkaar. Natuurlijk hebben we het over Joris Collier, beeldend kunstenaar, muzikant, performance artist. Nooit vies van wat excentriciteit. Vaak beweegt zijn ranke gestalte zich per fiets door de stad, niet zelden in kilt en afgedekt met bolhoed. Joris heeft een zwak voor het dier in het algemeen, zoals onder meer uit zijn schilderijen blijkt en bespeelt vaak de doedelzak, vermoedelijk mede om te onderstrepen dat er meer is in de wereld dan de riedels van Spotify. Partner en collega-kunstenaar Gerdie de Jong begrijpt het allemaal.

Kelders / Brol

**DONATEURS ZIJN BROODNODIG
VOOR GOEDE JOURNALISTIEK**
DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

Veel winkels gaan steeds later open. Ooit was het standaard 9 uur, nu 10 uur of nog later: een kip of ei-verhaal.

ochtendmens te zijn en daar ook naar wil leven is onbestaanbaar: doek gaat op, waar is Tjitske, oh, die is al gaan slapen. Zo gaat het uiteraard niet; zij zal door een zich steeds herhalend patroon van avond- en nachtactiviteit in de loop van de tijd als vanzelf muteren in een avond- en nachtmens. En zo zien ze dat natuurlijk ook het liefst op de burelen van De Harmonie en Neushoorn.

En wie, daartoe gedwongen door onwrikbare kantooruren, altijd om zeven uur op moet, zal het niet lang volhouden als avond- en nachtmens. Dat is meer iets voor de vakantie. Zo ontstaat als vanzelf de status van het avondmens-zijn: je suggereert ermee een coole baan te hebben, ook al doe je alleen maar drie dagen per week licht administratief werk bij Friesland Campina.

Sommige mensen verlaten hun huis als het donker wordt, anderen willen dan juist thuis komen. Maarten 't Hart, ja die, is niet alleen ochtendmens, hij is ook nog eens geheelonthouder. Een tegenwoordig weinig populaire combinatie, zoals je die vroeger vaak aantrof bij blijde, socialistische dauwtrappers, waarvan je er in Friesland nogal wat had. Die geloofden erg in geheelonthouding en liepen zo mogelijk al om vijf uur 's morgens in de blote benen de natuur te determineren. Katers of gewone ochtendsufheid kenden ze niet, dus trokken ze er meteen na twee volkoren boterhammen en een glas volle melk op uit.

't Hart beschikt ook niet over talent om uit te slapen, heeft hij geregeld verklaard. En dat impli-

ceert dat er weinig rek overblijft in de avond. Hij is dan ook geen vaste bezoeker van culturele fuiven, wat misschien mede verklaart waarom hem, ondanks menig succesrijk boek van zijn hand, zo weinig literaire prijzen ten deel zijn gevallen.

Ochtendmensen worden gemakkelijk vergeten. Ze wonen meestal ook niet in het centrum van de hippe stad, waar zich de kringen en wereldjes bevinden, waar de leden van de incrowd elkaar met theatrale omhelzingen begroeten. Journalisten en programmamakers zijn best bereid eens 'op reis' te gaan, maar liever naar Berlijn dan naar Heerenveen, een public relations-fenomeen waar wijlen schilder/schrijver Armando al eens op wees, toen hij zich decennia geleden in Berlijn vestigde als in Nederlandse ogen interessante exoot. Als het mediavolkje weer vertrokken was, kon hij mooi op tijd naar bed. Niemand zal je ook missen in vaderlandse culturele kring.

Dat alcohol en een leven als avondmens doorgaans samengaan, valt moeilijk te ontkennen. Het kan ook een verklaring zijn voor het tegenwoordig zo opvallend geringe aantal ochtendmensen. Iedereen houdt vandaag de dag wel van een glas of wat, zeker in het weekend. Kom op een vroege zaterdagochtend op de Nieuwestad of om het even in welke Nederlandse binnenstadsstraat en je ziet overal geopende winkels maar nauwelijks klanten en slechts mondjesmaat bezette terrassen, terwijl het zonnetje toch lekker schijnt. Pas rond twaalfen komt de boel een beetje op gang. Maar dan is de ochtendmens al weer richting huis. De drukte ontwijken in Nederland is ook een kwestie van planning, te beginnen de avond tevoren.

GEMEENTE LEEUWARDEN LIJKT NOG BEHOEDZAAM

Door een medewerker • Beeld Anton Feddema

Op 23 maart nam het Leeuwarder gemeentebestuur een besluit over de invoering van de nieuwe Wet Openbaarheid Bestuur (WOO). We vroegen stukken op die behoorden bij dit besluit van B en W Merkwaardig was de eerste reactie: er zijn geen openbare stukken beschikbaar. Maar de ambtenaren bedachten zich – zich achter de oren krabbend over openbaarheid – en stuurden een dag later toch een brief, die B. en W. wel degelijk hadden opgesteld.

De wet is per 1 mei ingegaan. De voorbereidingsperiode is langdurig geweest. Al in 2012 kwamen enkele leden van de Tweede Kamer met een initiatiefwet die ertoe diende om meer transparantie van overheden en semi-overheden te realiseren. Betere toegankelijkheid van informatie en meer actieve openbaarmaking zijn het doel.

De WOO vervangt de WOB (Wet Openbaarheid Bestuur). De WOB kende beperkingen (zoals persoonlijke gegevens, financiële belangen), die overigens in de WOO nauwelijks zijn veranderd. Het accent ligt in de WOO sterk op de actieve openbaarmaking. De overheidsinformatie moet hierop beter afgestemd zijn. Zo gaat een verplichte openbaarheid gelden voor de volgende categorieën:

1. wet en regelgeving
2. organisatiegegevens
3. raadsstukken
4. bestuursstukken (B. en W.)
5. stukken van adviescolleges
6. convenanten
7. jaarplannen en -verslagen
8. onderzoeken
9. WOO-verzoeken
10. beschikkingen
11. klachten

Dit is een nobele doelstelling. De vraag is of de soep zo heet gegeten gaat worden. In diverse stukken vinden we de bezwering dat de invoering van deze wet gefaseerd zal gaan verlopen. Zo wil de gemeente Leeuwarden in eerste instantie alleen de categorieën 1 t/m 8 actief publiceren (en dat gebeurde goeddeels al, constateren B en W zelf). De interessante stukken in

De kamerleden Snels en Sneller verbonden hun naam aan de wet, maar daarmee was het tempo nog niet gegarandeerd

categorie 9 t/m 11 moeten nog wachten. Openbaarmaking vergt namelijk, zeggen B en W, zorgvuldige voorbereiding. Hopelijk komt van uitstel geen afstel.

De nieuwe wet schrijft de aanwijzing van contactfunctionarissen voor. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het over een belangrijke front-end voorziening. De contactpersoon moet dejuridiserend werken. Zij/hij gaat de mensen laagdrempelig, snel en adequaat helpen met hun vragen over de informatie waarnaar zij op zoek zijn. Leeuwarden heeft besloten deze functie te 'beleggen' bij de afdeling Service en Informatie (S&I). Overigens: zodra de vragen een complex karakter krijgen, gaan ze door naar de betreffende sectoren. Die zijn verantwoordelijk voor de juiste en spoedige afhandeling.

SNELS EN SNELLER, MAAR FASERING IS TROEF

Fasering op vrijwel alle onderdelen. We lezen dat de informatiehuishouding in acht jaar op orde moet zijn. Al met al duurt het dan – vanaf de indiening van de initiatiefwet in 2012 – 18 jaar voor alles goed in orde zal zijn. Ijs en weder dienen de, natuurlijk. De kamerleden Snels en Sneller verbonden hun naam aan de wet. Maar daarmee was het tempo nog niet gegarandeerd.

Bekend zijn op dit moment de moeilijkheden bij de indiening van WOB-verzoeken. Er zijn legio voorbeelden te geven van tegenwerking bij de behandeling hiervan. WOB-verzoeken moesten binnen vier weken worden behandeld. Verlenging met nog eens vier weken was mogelijk. Ingediende verzoeken ontvangen met grote

regelmaat per kerende post het bericht dat deze extra vier weken benodigd zijn. Ook zijn chicanes en ambtelijk en bestuurlijk gejeremieer bij WOB-verzoeken nooit van de lucht.

Met de WOO betreden we dus een nieuw tijdperk. Alhoewel: indiening van WOO-verzoeken kent een beslistermijn van vier weken, met eventueel twee weken verdaging.

EEN BEPERKTE VOORUITGANG

En hoe de wet de overige obstructie tegen zal houden, is nog onduidelijk. Mogelijk gaat de contact-functionaris een nuttige rol vervullen. We informeerden via voorlichting welke persoon hiervoor in Leeuwarden was aangesteld. We kregen geen concreet antwoord.

DROP en PLOOI

B. en w. besteden op dit moment nog de meeste aandacht aan de 'start inrichting van informatievoorziening en systemen'. Dit gebeurt samen met Waadhoeke, Noardeast-Fryslân en de Waddeneilanden. Er is al een projectleider, schrijven b. en w., en die start binnenkort met de eerste fase van de realisatie. Desgevraagd horen we dat deze functie inmiddels alweer met een vacature te maken heeft. Straks is alles te vinden op de publicatievoorzieningen Decentrale Regelingen Overheid (DROP) en Platform Open Overheid (PLOOI). In geval van niet openbare gegevens (zoals persoonsgegevens) vindt anonimisering plaats. Over PLOOI vinden we de mededeling dat 'de ontwikkeling van het ict-systeem op dit moment in volle gang is'. In landelijke publicaties lezen we dat PLOOI nog lang niet goed los is gekomen. Ict, op hoop van zegen.

Wat kost het ons?

Actieve openbaarheid gaat iets kosten. De gemeenten krijgen van het rijk financiële middelen. Leeuwarden gebruikt € 112.000 incidenteel voor de periode 2022 t/m 2026, bestemd voor verbeteren van systemen, opleiden van medewerkers en aanpassen van de processen. Daarnaast staan genoemd structurele middelen: € 95.000 in 2022, oplopend tot € 170.000 vanaf 2026. Dit geld gaat naar de actieve openbaarmaking, de inzet van de contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van de systemen. Daarbij stellen B en W dat de contactfunctionaris vooralsnog binnen de bestaande capaciteit van de afdeling S&I wordt uitgevoerd. Op dit punt – de financiering – neemt de helderheid niet toe. Heel royaal lijkt de gemeente nog niet uit de hoek te komen.

PARTY VERHUUR
LICHT & SOUNDS • HORECA MATERIAAL • TOEGANGSMIDDELEN
• ATTRACTIES • PARTYTENTEN • BRANDEWEN

Scan de QR-code voor het hele assortiment

ZONDER ENIGE ZORGEN EEN FEEST GEVEN!

Party verhuur Noord - Nederland is uw partner in het verzorgen van uitstekende feest materialen

TAFELS & TENTEN

- Statafels
- Bierset
- Klaptafels
- Partytenten

OPBLAASBARE FEESTARTIKELEN

- Springkussens
- Voetbalspel
- Worstel pakket
- Darbord
- Voetbalschiet schijf
- Zeskampspel
- Sarah & Abraham

OVERIGE ARTIKELEN

- Adio en verlichting
- Terrasverwarmers
- Koelkasten
- Barbecues

06 48 40 74 12 | www.partyverhuurnoordnederland.nl | Leeuwarden

Is Leeuwarden wel klaar voor de Wet Open Overheid (WOO)??

DE WERKGROEP GEHEIMHOUDING EN OPENBAARHEID

In Liwwadders van maart 2022 gingen we in op de rapportage van de gemeentelijke werkgroep ‘geheimhouding en openbaarheid’. Marcel Visser (VVD) was voorzitter van deze werkgroep. De twee andere leden waren Femke Molenaar (Groen Links) en Lyda Veldstra (FNP). Griffier Van der Heide speelde een ondersteunende rol. De werkgroep – ingesteld bij raadsbesluit van 7-3-2018 – raakte op een dood spoor.

De oorspronkelijke opdracht – behandeling van concrete gevallen – bleek veel problemen op te leveren. In plaats daarvan gingen twee professoren aan de slag. Zij maakten een rapport over de regels rond geheimhouding. In hun rapport wezen zij – naast de procedures rond geheimhouding – op de problemen die vertrouwelijkheid van informatie voor raadsleden oplevert. Het presidium (fractievoorzitters) kwam daarbij ook als ‘probleemgeval’ in beeld.

In het professorale rapport ontbrak uitleg rond het mislukken van de oorspronkelijke opdracht. Liwwadders stelde daarover enkele malen nadere vragen, waarop we van de griffie pas na aandrang een ietsjes uitgebreider antwoord kregen. Naar nu dus blijkt legde de werkgroep in maart 2019 – ze waren een jaar aan de slag – de opgetreden problemen voor aan het presidium (de fractievoorzitters). Wat daar besproken is, mogen we niet weten, want het presidium werkt in strikte vertrouwelijkheid. Volgens de griffie zijn er geen stukken. De bespreking vond naar men zegt plaats op basis van mondelinge informatie. Op onze vraag waarom dit niet in het openbaar in de raad is besproken, antwoordt de griffier: ‘De keuze is gemaakt dit via het presidium te laten lopen. Alle fracties zijn daarin vertegenwoordigd. Als er debat gewenst zou zijn dan was dat door de betreffende fractie zeker aangegeven en was dat debat er ook gekomen. De raad had zich dan uit kunnen spreken.’

Hiermee is nog steeds niet duidelijk waarom de keuze is gemaakt om dit in het presidium – en dus strikt vertrouwelijk – te behandelen. En zo blijven we helaas rondraaien in vermoeiende vraag- en antwoordspelletjes.

Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de in de rapportage vermelde kwestie, dat er ‘in de raad en daarbuiten onduidelijkheid ontstond over de uitvoering van de opdracht van de werkgroep’. We vroegen of specifiek kon worden aangegeven wat er dan onduidelijk was en om wie (instantie/personen) het ging.

DE GRIFFIE WEET HET WEL, MAAR VERTELT HET NIET
De griffie antwoordt: ‘Ter illustratie stuur ik u een link uit de LC. Buiten de raad gaat het dan bijvoorbeeld over

was geweest: ‘Wat zijn de regels over geheimhouding, hoe dienen die te worden toegepast en hoe dient de (vergader)cultuur in Leeuwarden zich in dat verband te ontwikkelen’. We constateerden dat op het punt van de (vergader)cultuur in het verslag eigenlijk niets was te vinden, en vroegen waarom dat zo was.

De griffie antwoordt: ‘Vastgesteld is dat vergadercultuur een breed begrip is. Ontwikkeling en bespreking daarvan is iets wat de volle aandacht van de raad verdient en dus buiten het domein van de werkgroep ligt.’

Transparantie en openheid zijn ver te zoeken in Leeuwarden

Onder deze kop kwam Patrick van’t Haar in de Leeuwarder Courant (19-8-2019) met een analyse. ‘Een ezel stoot zich in het algemeen niet twee keer aan dezelfde steen. Het college van B. en W. in Leeuwarden lijkt er echter een genoeg in te scheppen om zoveel mogelijk stenen te raken. Telkens weer delen ze informatie in vertrouwen met de gemeenteraad.’ Zo schreef Van’t Haar.

Aanleiding voor zijn stuk was een ‘geheime brief’ inzake de kosten van juridische procedures rond festivals. Van’t Haar noemde verder als voorbeelden de gestrande verbouwing van de Blokhuispoort en tekorten bij Neushoorn en dBieb. Volgens het college, aldus Van’t Haar, gaan belangen van bedrijven en instellingen boven het belang van openbaarheid. De gemeenteraad wordt vertrouwelijk geïnformeerd. De burger mag het niet weten. De raadsleden kunnen vanwege de opgelegde vertrouwelijkheid niets meer doen.

Wat daar besproken is, mogen we niet weten

het college’. Deze tekst van de griffie is duister. Hoe zat het binnen de raad? Geen antwoord. Het college van B en W had blijkbaar problemen. Welke dan? Geen antwoord.

De link naar de LC bracht ons bij de analyse van Patrick Van’t Haar. ‘Transparantie en openheid zijn ver te zoeken in Leeuwarden’. Een beschouwing over de beweringen in dit artikel door de griffie was mooi geweest. Het blijft bij stilzwijgen.

De professoren schreven in hun rapportage dat de centrale vraag

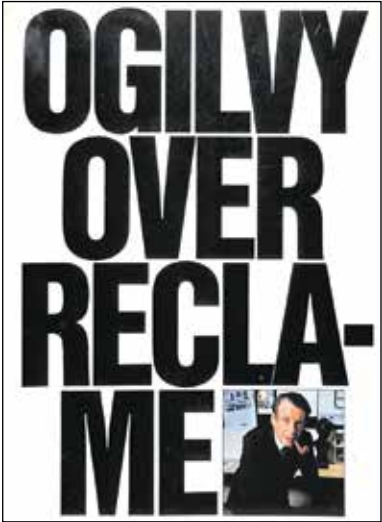
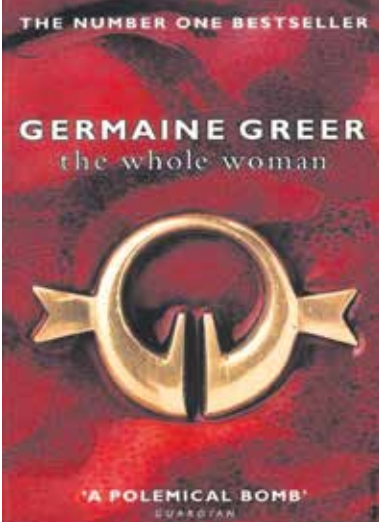
Dit ‘dus’ is ondoorgrondelijk. Zoals gezegd zagen de professoren het als een centraal punt. Van wie moest er niet over gepraat worden? De griffie weet het vast wel, maar vertelt het niet.

Liwwadders hoopt dat het in de nieuwe raadsperiode en met de komst van Wet Open Overheid allemaal wat transparanter en begrijpelijker gaat worden. De griffie kan daar een belangrijke rol in spelen. Dan moet er wel aan het verstoppertje spelen een einde komen.

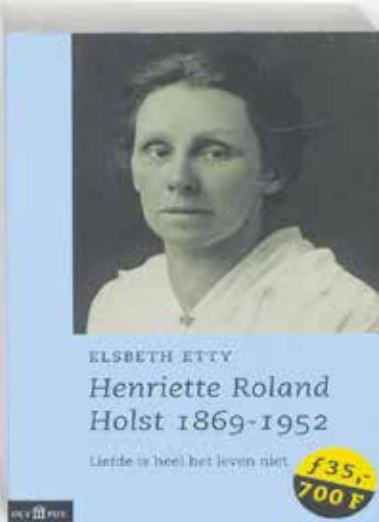
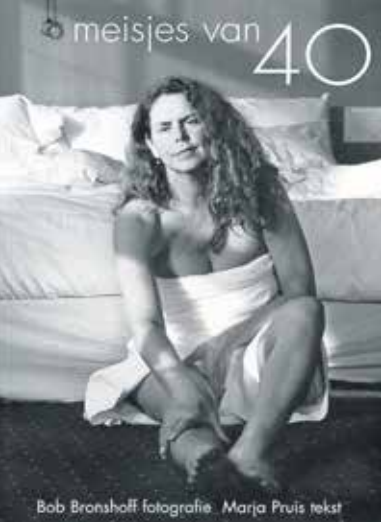
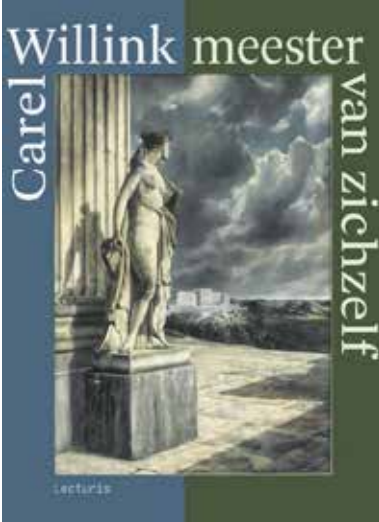
DE RODE LOPER

boekenpassage

WAAR IN OPGENOMEN ANTIQUARIAAT FRIESLAND VAN OKJE DE GROOT EN HYLKE HOUTSMA

EVEN EEN POTJE SCHAKEN? KOM LANGS!

Familie

Gerrit Vlaskamp (Coll. fam. Van Wulfften Palthe)

Deze zomer openen weer meer dan 250 kerken in Friesland elke zaterdagmiddag hun deuren voor Tsjerkepaad. In alle kerken zijn vrijwilligers aanwezig om de bezoekers te vertellen over de geschiedenis van hun kerk. Soms is er een expositie, zoals dit jaar in de Sint-Martinuskerk in Wirdum. Daar gingen 200 jaar geleden drie families ter kerke, die met elkaar verweven zouden raken door drie huwelijken. Hoofdpersonen van de expositie zijn Doeke Wijgers Hellema, Janke Diderika Beekhuis-Cloeck en dokter Gerrit Vlaskamp. Een rechtstreekse afstammeling van alledrie, Margreet Nauta, heeft een tentoonstelling gemaakt onder de titel Familieschatten. De drie families waren gelukkig zeer 'bewaarderig', heel veel fraaie voorwerpen en geschriften zijn nog in hun bezit.

Door Aly van der Mark

Aleida Vlaskamp-Beekhuis (Coll. fam. Van Wulfften Palthe)

in de Sint-Martinuskerk in Wirdum

DOEKE WIJGERS HELLEMA (1766 - 1856)

Van deze drie personen is Doeke Wijgers Hellema de bekendste, hij is de meest geciteerde schrijver in de Leeuwarder Courant omdat hij 200 jaar geleden een nauwgezet dagboek bijhield. In 1978 verscheen een selectie onder de naam 'Kroniek van een Friese Boer' samengesteld door Hendrik Algra. In 1792 werd Doeke aangesteld als schoolmeester en als organist van de Sint-Martinuskerk. Later werd hij ook nog belastingontvanger en 'schrijver van akten'. Hij was amateurhistoricus, lid van het Fries genootschap en medeoprichter van de brandverzekering. Vissen was zijn grote passie. Pas ná zijn vijftigste werd hij boer. Doeke trouwde twee keer en kreeg twaalf kinderen. Deze leergierige en nieuwsgierige man was beschouwend van aard. Het geloof speelde een grote rol in zijn leven maar hij was ook een goed zakenman. We weten veel over hem omdat hij dagboeken, een autobiografie, een boekje met Friese namen en een (onvoltooide) geschiedenis van Wirdum schreef.

Na het overlijden van zijn vrouw Lijsbeth, hertrouwde Doeke met de jonge boerendochter Dieuwke. In 1819 nam hij na 27 jaar afscheid van zijn werk als schoolmeester en organist. Dit deed hij niet uit vrije wil. De leerlingen werden mondiger en dorpsgenoten keken misschien wat jaloers naar zijn bijbanen. Doeke koos ervoor te zwijgen over de onaangenaamheden. In 1821 begon hij met zijn dagboeken. Het werd een serie van dertien. Er staan allerlei details in over Wirdum, zijn familie en de mensen met wie hij omging, zoals Gerrit Vlaskamp, de dokter van Wirdum. Doeke observeerde de wereld om hem heen en noteerde wat hem opviel - van de prijs van het vee tot de ooevaars op zijn erf.

In 1824 schreef hij:

Gedurende midden zomer openbaarde zich alhier een besmettelijke ziekte, meestal doodelijk van die geene, welke er door aangetast werden, terwijl na langduurig zukkelen van die geene welke in het leven bleven, naauwelijks herstelden. Door de onvermoeide vlijt van onzen tegenwoordigen Chirugijn G. Vlaskamp, is het onder Gods Zegen gelukt, dat zij niet algemeen doorgebroken is, alleen deze en geene der naastbestaande welke in betrekking tot die der gealimenterden stonden, wierden niet verschoond, maar moesten hunnen bijstand bij de zieken veelal met den dood bekoopen.

De ziekte waar Hellema over schrijft is waarschijnlijk cholera. In 1841 was er een andere ziekte die heerste: variola major, in de volksmond de pokken: *De natuurlijke pokken, hebben sedert jaren in andere gewesten van ons Rijk gewoed, verleden jaar en gedurende dit jaar zeer sterk te Workum en in dien omtrek, ook eenigzins te Hallum maar thans zeer sterk, mijn zwager H.P. Hettema is daaraan sedert 14 dagen sterk aan laboreerende, hij zat geheel vol, maar was verleden vrijdag den 12 gezond, schoon hij het bed nog hield, er was hoop tot beterschap. Dog gisteren kregen wij een brief dat de vrouw van Pieter Memerda aan de gevolgen der pokken op den 13 l.l. overleden was, en zoude heden ter aarde besteld worden, waartoe wij ook verzogt wordende, dog niet henen gaan.*

Doeke was intussen met zijn tweede vrouw Dieuwke en hun vier jonge kinderen verhuisd naar de boerderij op Barrahûs (het huis met het soldaatje). Hij werd deeltijdboer maar bleef ook als belastingontvanger kantoor houden in Wirdum samen met zijn zoon Wijger. Zijn zoon Hendrik werd dominee in Achlum en trouwde met Magdeltje

Beekhuis, een dochter van Janke Diderika Beekhuis-Cloeck. Doeke werd een vermogend man maar na het overlijden van zijn tweede vrouw verloor het leven wel zijn glans. Hij schreef dat in 1855 zijn laatste tand uitviel en zijn zintuigen verzwakt waren. Toch bezocht hij nog een vergadering van het Fries Genootschap. Hij bleef glashelder tot het einde. Zijn negentigste en laatste verjaardag vierde hij op 3 april 1856 te midden van zijn kinderen.

GERRIT VLASKAMP (1791-1832)

Al een paar keer is de naam Gerrit Vlaskamp gevallen, maar dat was toch een tuinarchitect? Dat zit zo: In 1760 woonde in de Achterhoek, in Breedenbroek bij Varsseveld een boer Gerrit Vlaskamp. Hij had negentien kinderen, het was duidelijk dat er voor de negen zonen geen werk was op de boerderij. Twee van hen, Lambert en Arent, gingen naar het Westland als tuinmansknecht. In het Westland lieten veel mensen uit regeringskringen in Den Haag, veelal van adel, grote buitenplaatsen bouwen met enorme tuinen die bewerkt moesten worden.

De broers vielen kennelijk op, want in 1772 vertrok Lambert als tuinbaas naar state Tjessens in Waaxens van de familie Van Harinxma thoe Slooten en vijf jaar later ging zijn broer Arent hem achterna. De broers namen hun kennis mee naar Friesland. In de tweede helft van de achttiende eeuw was de Engelse landschapsstijl in de mode gekomen als reactie op de geometrische Franse tuinstijl. Het waren romantische tuinen met slingerpaden, hoogteverschillen, priëlen, solitaire bomen, bloemdragende heesters en fraaie waterpartijen. Lambert en zijn nazaten bleven in het noordoosten van Friesland als aanlegger van tuinen, met als bekendste exponent Gerrit Vlaskamp (1834-1906) die meer dan 350 tuinen en parken aanlegde.

Gerrits ijver en menslievendheid vielen op

Arent werd in 1782 de laatste hortulanus van de Universiteit van Franeker. Hij had drie zonen die allemaal arts werden en de oudste, Gerrit werd dorpsdokter in Wirdum. Deze Gerrit Vlaskamp kocht er een huis dat ook als praktijk en apotheek dienst deed. In 1820 trouwde hij met Pietje Klazes Sanne, dochter van een koopman uit zijn geboortedorp Franeker. Een jaar later stierven vrouw en baby in het kraambed. Gerrit hertrouwde met Aleida Beekhuis, ze kregen drie dochters, Mette, Janke Diderika, en Jantje en een zoon Willem. Gerrits ijver en menslievendheid vielen op. In mei 1822 verscheen een kennisgeving in de krant dat aan 'den heer G. Vlaskamp, genees- en heelmeeester te Wirdum, op de meest vereerende wijze, ter hand is gesteld de gouden medaille, welke hem door Z.M. is toegekend, wegens de belangenloze ijver, in den jare 1822 door hem betoond in het vaccineren van een groot aantal mensen'. De ziekte waar het om ging was variola major, de pokken. Gerrit vaccineerde de mensen gratis. Helaas stierf hij al op zijn 41e aan een borstziekte, waarschijnlijk tbc. Doeke Hellema schreef ...

Deze man een zoon van wijl. den Hortulanus van het Atheneum te Franeker was bij elk bemind, wegens zijn zagt en deugdzaam karakter, altoos evenredig van gemoed was hij tevens zeer gelukkig in zijn praktijk, zoowel in de behandeling der ziekten als in die der vroedkunde, en daarom was het belang dat de Ingezetenen in hem stelden zeer groot, zoowel de Roomschen als Onroomschen.

Zijn weduwe Aleida trouwde negen jaar later met dakpannenfabrikant Foppe Draisma de Vries uit Achlum, haar dochter Janke Diderika ging niet mee naar Achlum, ze bleef achter in Wirdum en verzorgde haar grootmoeder naar wie ze genoemd was.

schatten

Janke Diderika Beekhuis- Cloeck (coll. M.Nauta)

Eerste pagina van de biografie van Doeke Wijgers Hellema

Haarvlechtje van Jantje Vlaskamp in het poëziealbum van zus Janke Diderika

Zo rond haar 22e begon Janke met een poëziealbum. Familie en vrienden schreven erin, en ook haar jongere neefje Doeke Hellema, een kleinzoon van Doeke Wijgers Hellema. Doeke had al sinds zijn 17e ‘veel sympathie’ voor Janke. Vanwege zijn studententijd in Utrecht zag hij haar alleen tijdens vakanties. Dat was zowel in Wirdum, waar haar grootmoeder Beekhuis en zijn grootvader Hellema woonden als in Achlum, waar hun beider moeders woonden. Doeke vertrok in maart 1850 als officier van gezondheid naar de ‘Indische Wateren’. In oktober van dat jaar kwam hij even terug naar Friesland. Janke was op dat moment bij haar grootmoeder in Wirdum en Doeke schreef: ‘Hoewel mijn verlof niet groot was, moest ik toch naar Wirdum, vooral om Grootmoeder Beekhuis en hare hulpe, mijne nicht Janke, te ontmoeten.’ Daarna vertrok hij voor ruim 4 jaar naar Oost-Indië. Er was nooit iets tussen hen uitgesproken, meldt hij in zijn autobiografie. Dat was een klein leugentje, want op zijn 21e had hij een hartstochtelijk gedicht in haar poëziealbum geschreven, waarvan hier de laatste strofe. Het zou echter nog vele jaren duren voor de liefde hardop werd uitgesproken.

*Me lieve, wie eeuwig mijn harte behoort!
’t Is klaar als Gods zonlicht,
’t is waar als Gods woord,
De liefde, die vlindert en wisselziek vliedt,
Men geeft haar die eernaam –Maar –
liefde is zij niet!*

*D Hellema Hz
Willemsoord den 3 December 1849
Aan mijne lieve nicht J.D.Vlaskamp.*

JANKE DIDERIKA BEEKHUIS –CLOECK (1773-1856)

Janke Diderika Vlaskamp heeft dus jaren voor haar grootmoeder gezorgd naar wie ze genoemd was. Janke Diderika Cloeck kwam uit een domineesfamilie. Ze trouwde op haar 17e met dominee Menco Menkema, maar werd al op haar 18e weduwe. Een jaar later ontving ze een hartstochtelijke brief van de jonge dominee Willem Beekhuis. Janke ging erop in en er volgde een gelukkig huwelijk en negen kinderen. Toen de jongste nog een baby was, werd Janke voor de tweede keer weduwe. Ze vertrok in 1816 met haar acht overgebleven kinderen naar Wirdum. Ze betrok een nieuw gebouwde twee-onder-een-kap (nu: Lytse Buorren 20, Wirdum). Ze was bijzonder druk met de opvoeding en opleiding van haar kinderen. Schoolmeester Evert de Haan was een goede vriend en hielp haar daarbij. In het ‘familiealbum Beekhuis’ is te lezen dat haar twee dochters Aleida en Magdeltje dagelijks ‘getuige waren van het waarlijk niet benijdenswaardig lot der zwaar beproefde Moeder. Op de dochters rustte de taak om de goede vrouw te helpen en door vlijt en nijverheid al vroeg iets bij te dragen tot verligting van den last.’

Jankes dochter Aleida trouwde met dorpsdokter Gerrit Vlaskamp en haar dochter Magdelt trouwde met Hendrik, een zoon van Doeke Hellema. Haar kleindochter Janke Diderika Vlaskamp trouwde met Doeke jr., een kleinzoon van Doeke Hellema. Zo zijn deze drie families met elkaar verbonden.

OP DE TENTOONSTELLING FAMILIESCHATTEN ZIJN ALLERLEI FRAAIE VOORWERPEN TE ZIEN DIE BEWAARD ZIJN GEBLEVEN, WAARONDER EEN TABAKSPIJPJE DAT DOEKE HELLEMAJR. KREEG VAN DE LIJFARTS VAN DE KEIZER VAN JAPAN, EEN OUD LEERLING VAN DOEKE. VERDER GESCHRIFTEN, TEKENINGEN, DOCUMENTEN ENZ. ENZ. DE KERKEN ZIJN ZATERDAGS VAN 13.30 TOT 17.00 OPEN VAN 2 JULI T/M 10 SEPTEMBER. MEER INFORMATIE OVER DEZE BIJZONDERE FAMILIES VINDT U OP DE SITE VAN MARGREET NAUTA. [HTTPS://VOOROORDERS.JIMDO.COM](https://vooroorders.jimdo.com) OP DE SITE VAN TSJERKEPAAD IS TE ZIEN WELKE KERKEN MEE DOEN, [HTTPS://TSJERKEPAAD.NL](https://tsjerkepaad.nl)

LEVO is sponsor van Koken met Klaas: iedere dag op www.liwwadders.nl

KOKEN MET KLAAS

FRANSE UIEN MAC-AND-CHEESE

Kijk dat is het leuke van het koksvak; niets is onmogelijk. Wil je uiensoep met pasta maken? Oké, geen probleem lijkt me. Je moet even uitzoeken welke pastasoort het meest geschikt is voor zo’n combi. En dan noem je het maar Italiaanse uiensoep.

Maar je kunt ook heel goed pasta maken met de smaak van een Franse uiensoep. En dan noem je het gewoon Franse Mac and Cheese. In dat geval moet je er even over nadenken welke kaas je hiervoor gebruikt. Zo zie je, niets is onmogelijk. Je moet er gewoon even een goede naam bij verzinnen. Dan vindt iedereen het lekker.

INGREDIËNTEN VOOR 6 PERSONEN:

100 gram boter
3 uien, in dunne ringen gesneden
1 theelepel gehakte tijmblaadjes
zout en peper
5 deciliter Franse witte wijn
1 eetlepel gladde mosterd
300 gram schelpjespasta
50 gram bloem
7 deciliter melk
100 gram geraspte Emmentaler kaas
100 gram geraspte Fontina kaas
100 gram geraspte Gruyère kaas

BEREIDING:

Smelt 30 gram boter in een koekenpan en bak hierin de uien met de tijm, tot de uienringen zacht zijn en beginnen te kleuren. Giet de wijn erbij en schraap aangekoekte stukjes los van de bodem met een houten lepel. Roer de mosterd erdoor en neem de pan van het vuur.

Kook de pasta in ruim water met zout beetgaar. Giet de pasta af maar bewaar wat van het kookvocht.

Smelt de overgebleven boter in een pan. Voeg de bloem toe en blijf 1 minuut roeren. Giet al roerende de melk erbij. Breng dit aan de kook terwijl je af en toe roert. Als de saus heel dik wordt giet je er wat pastawater bij. Roer driekwart van de geraspte kaas door de saus. Roer vervolgens de gekookte pasta erdoor. Schep alles in een ingevette ovenschaal. Verdeel het uienmengsel over de pasta. Bak de pasta ongeveer 8 minuten in een hete (200 graden) oven. Strooi daarna de overgebleven geraspte kaas er over. Bak de pasta nogmaals ongeveer 8 minuten tot de saus begint te bubbelen.

De producten zijn exclusief voor de horeca!

OVER LEVO

Levo is in 1916 opgericht als onafhankelijk familiebedrijf en is dat tot op de dag van vandaag gebleven. Gevestigd te Franeker en gehuisvest in een ultramoderne fabriek vervaardigt Levo plantaardige oliën, frituurolieën, margarines, en sauzen. Dagelijks wordt op vooruitstrevende en innovatieve wijze gewerkt aan kwaliteit en productverbetering.

Familiebedrijf sinds 1916
LEVO®
Dé olie en saus specialist!

VOOR MEER INFORMATIE KUNT U TERECHT OP DE WEBSITE VAN LEVO, WWW.LEVO.NL VOOR EEN ADVIES OP MAAT KUNT U CONTACT OPNEMEN MET LEVO OP 0517-394141 OF STUUR EEN MAIL NAAR INFO@LEVO.NL

KLEERMAKER YACUB

VOOR AL UW KLEDINGREPARATIES EN HET OP MAAT MAKEN VAN BROEKEN, JURKEN, JASSEN E.D.

- reparatie stoel- of bankbekleding
- op maat maken gordijnen
- reparatie van matrassen en tenten
- vervangen van ritsen
- stofferen van bootinterieur

VOOR AL UW HERSTELWERK

ZUIDVLIET 622 - 8921 EZ LEEUWARDEN - TEL. 06-85467403

OVER TRUMP... DE NOORD-ZUIDLIJN... LEEUWARDEN... IN HOLLAND... 50PLUS...

MIJN EEUWIGE GELIJK

Door Geert Dales • Beeld Anton Feddema

'Better praise yourself, cause no one else does it' zei Donald Trump ooit. Gelijk had hij. Op talloze beslissingen van de voormalige Amerikaanse president hadden de Democraten altijd zware kritiek. Nu Democraat Joe Biden aan het roer staat, treedt hij in veel opzichten in de voetsporen van Trump. Wat bij Trump 'Make America Great Again' heette, is bij Biden 'Buy American'. Trump wilde af van de Amerikaanse troepen in Afghanistan. Biden trok ze met steun van het congres daadwerkelijk terug. Trump klaagde over veel te lage defensieuitgaven van de Europese NAVO-lidstaten. Biden eist en krijgt hogere Europese defensie uitgaven. Bidens handelspolitiek tegenover Europa en China is een kopie van die van Trump. En zelfs aan Trumps Texaanse grensmuur met Mexico wordt vrolijk verder gewerkt. Toch zul je Biden nooit horen zeggen dat zijn voorganger achteraf gezien gelijk had.

Corrupte Biden

Anders dan sommigen denken sinds ik aan tafel bij de talkshow van Eva Jinek gehakt maakte van haar dagelijkse rondje 'Trump bashing' (<https://www.dagelijksestandaard.nl/2018/07/eva-jinek-totaal-ontregeld-bij-verzet-tegen-routine-trump-bashen/>) ben ik geen fan van de lompe en onbetrouwbare Trump. Wel voel ik met hem mee hoe frustrerend het is jaren overgoten te worden met kritiek, achteraf gelijk te krijgen en dat dan niemand zegt 'Hij had het goed gezien'. Laat staan dat ze je voor je vooruitziende blik en moed om door te pakken een mooi lint om de nek hangen. Bij zijn afscheid als vice-president onder Barack Obama bezweek Biden bijkans onder het eerbetoon dat Obama hem toezwaaide. Hij kreeg de allerhoogst denkbare Amerikaanse onderscheiding, de Presidential Medal of Freedom'. En niet zomaar, maar 'with distinction'. De aanwezigen klaptten de handen stuk. Biden zelf barstte in huilen uit. Terwijl Trump toen al aan de bel had getrokken over de corruptie van Bidens zoon Hunter in China en Oekraïne, met enthousiaste medewerking van de gelauwerde pappa Biden zelf. De Democraten lachten Trump weg als een stokende idioot, maar hij had het goed gezien, zoals de hele wereld inmiddels weet.

Noord-Zuidlijn

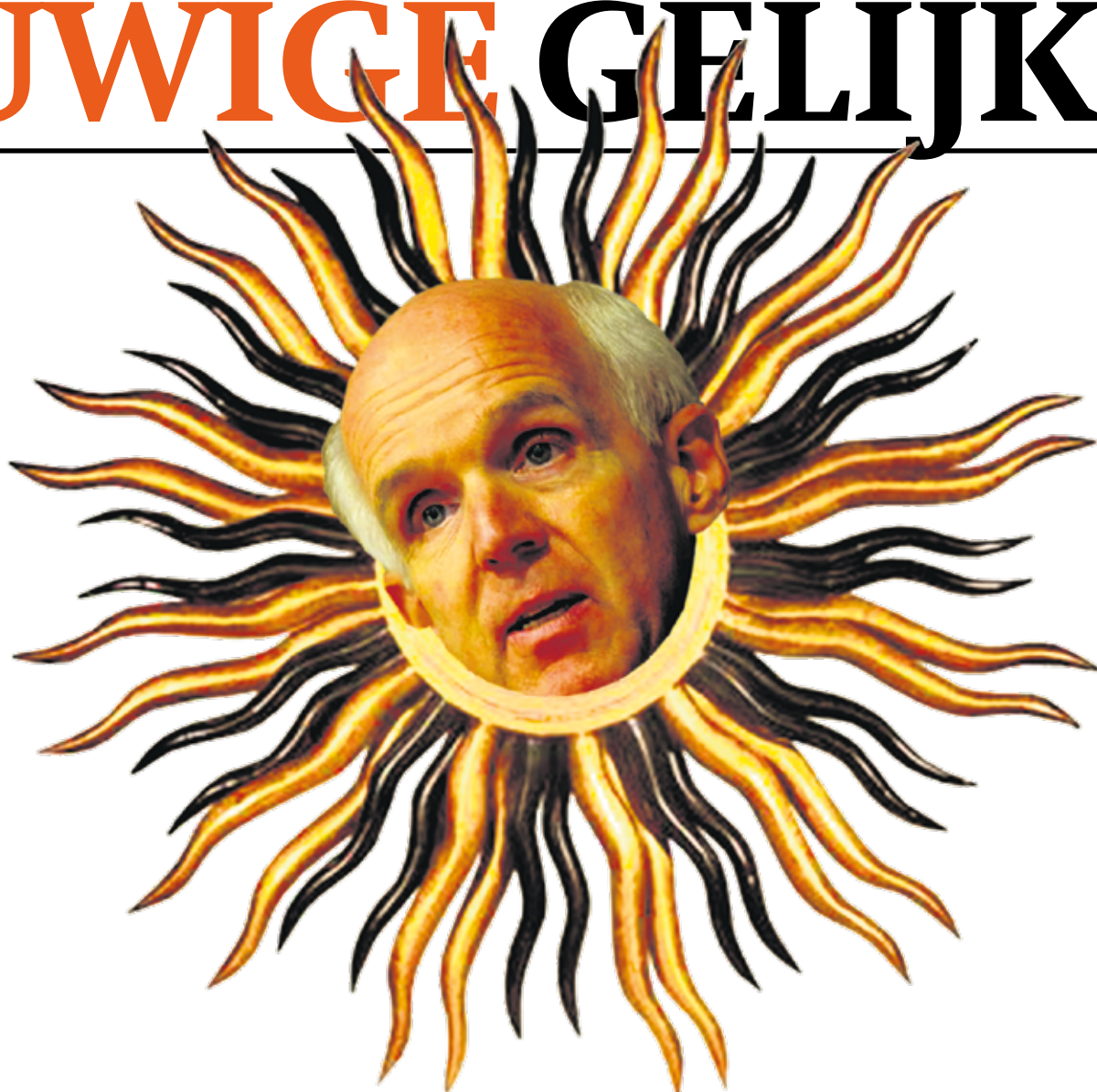
Ik wil mijzelf niet op gelijke voet plaatsen met Amerikaanse presidenten -ik ben ook betrouwbaarder- maar qua gelijk achteraf kan ik meepraten. Anderhalf decennium ben ik overgoten met kritiek en zelfs laster over mijn beslissing tot de aanleg van de Amsterdamse Noord-Zuid metrolijn. Jaren schreeuwden lokale en landelijke politici dat ik dat besluit had doorgedrukt door de gemeenteraad informatie te onthouden en te misleiden. Ik zou de zaak zelfs hebben 'belazerd' meenden gemeenteraadsleden van de SP en GroenLinks. Toen een raadsenquête eind 2009

concludeerde dat in de decennialange aanloop naar het definitieve 'go besluit' door alle betrokkenen, dus ook de gemeenteraad zelf en de GroenLinks wethouder die mij in het dossier voorging, fouten waren gemaakt, maar er geen sprake van was dat ik de gemeenteraad informatie had onthouden, kwam er bij geen van de lasteraars een woord van excuus over de lippen. Elke keer als ik een van hen tegenkom vraag ik waar de publieke verontschuldigingen blijven. Elke keer duiken ze laf weg als ze mij zien naderen. Ik ga ermee door tot mijn dood. En dat duurt nog wel even.

Doorslaand succes

De Noord-Zuidlijn is inmiddels een doorslaand succes. Het is in de reizigersenquêtes de allerhoogst scorende OV-voorziening van Amsterdam. Binnen een paar jaar na de ingebruikname werden de vervoersprognoses voor 2030 al gehaald. Het doortrekken van de lijn naar aan de ene kant Schiphol en Hoofddorp, aan de andere kant Zaanstad en Purmerend -precies zoals ik het voor ogen had- is nu weer prioriteit in het regionale vervoersbeleid. Dat had natuurlijk al lang geregeld moeten zijn, maar iedereen was druk met NZL-bashing, zeuren over mijn rol in dat project en bang om een knoop door te hakken.

Zelfs nu nog weet de immer negatieve Parool-journalist Bas Soetenhorst van ieder positief bericht over die metrolijn een kritiekverhaal te maken, waarvoor hij stevast veel prominente ruimte krijgt in zijn krant. Toen enkele gerespecteerde onderzoeksinstituten, waaronder de UvA, VU en TU Delft, in november 2021 in een impactstudie en beleidsevaluatie concludeerden dat de NZL 'een groot succes' was plaatste Het Parool er op pagina 19 een piepklein berichtje over. Een ingezonden brief van mij werd geweigerd. In plaats daarvan kreeg ik een zeurmail van redacteur Soetenhorst.

Nimmer kreeg iemand uit die kringen een woord van excuses over de lippen

Het klopt dat ik veel te optimistisch was over het risico op kostenoverschrijdingen en dat het budget is verdubbeld van anderhalf naar drie miljard euro, maar terugkijkend is de metrolijn ook met de veel hogere kostprijs een uiterst rendabele investering. Ga maar even kijken hoe Amsterdam Noord, eertijds een deprimerend stadsdeel waar geen Amsterdammer van de andere IJ-zijde wilde komen, er tegenwoordig bij staat. En doe dat iedere drie maanden, want voor je het weet is er al weer een nieuwe woonwijk, winkelcentrum, theater of stadspark bij gekomen. Overal langs het NZL-tracé is nieuwe bedrijvigheid ontstaan en zijn de grond- en huizenprijzen disproportioneel gestegen. OV-knooppunten genereren business en levendigheid.

Ga maar op de achterste rij zitten

Denkt u dat ik ooit van het Amsterdamse stadsbestuur, altijd gul met linten en penningen voor deugende stadsgenoten, enige blijk van waardering heb gekregen? Enkele minuten voor de officiële opening in 2018 werd ik geïnterviewd voor een live-uitzending van de NOS. Toen ik even later bij de tribune kwam waar de genodigden hadden plaatsgenomen was er alleen nog een stoel vrij op de achterste rij. Of ik daar maar wilde gaan zitten. Op rij één zaten burgemeester Femke Halsema (GroenLinks), toenmalig verkeerswethouder Sharon

Dijkzma (PvdA), Schiphol-baas Dick Benschop (PvdA) en allerlei andere hotemetoten die niets te maken hadden gehad met de aanleg van die lijn. Niemand had het fatsoen op te staan. Niemand hielp om de gênante situatie op te lossen. Pas toen ik luid en duidelijk te kennen gaf me niet vijftien jaar te laten uitschelden om bij de opening op het schellingkje te belanden, had iemand door dat er ingegrepen moest worden. Dat deed overigens een wakkere gemeenteamttenaar. De linkse bestuurskliek, getuige van deze scène, bleef zitten waar ze zaten en deed geen mond open. Nooit hoorde ik ook dat ik groot gelijk had gehad die Noord-Zuidlijn door de Raad te duwen. Maar ze zitten er wel allemaal graag in.

Lelijk winderig plein wordt bruisend stadshart

Daarna raakte ik als burgemeester van Leeuwarden betrokken bij de zich al jaren voortslepende discussie over de herinrichting van het centrale stadsplein. Formeel het Wilhelminaplein, in de volksmond 'Zaailand' geheten. Het was een veel te groot, onherbergzaam, foeilelijk, winderig en in alle opzichten afschrikwekkend plein waar mensen alleen naartoe gingen om hun auto te parkeren in de onderliggende, donkere en sociaal onveilige parkeergarage. Om zich daarna zo snel mogelijk uit de voeten te maken, slalomend tussen de rondhangende drugsverslaafden. Ik

woonde zelf aan dat plein en was stomverbaasd dat het maar niet wilde lukken om een bestuurlijke knoop door te hakken voor een totale makeover. Uiteraard was geld een knelpunt, maar ook de zeurende vox populi lag dwars. Veel te megalomaan voor Leeuwarden en kon dat geld niet beter naar armlastige inwoners?

Met de verantwoordelijk wethouder ging ik op pad om de vaart erin te krijgen. Lobbyend bij provinciale en nationale overheden harkten we het benodigde budget bij elkaar. Er kwam een referendum, met als voorwaarde dat de uitslag alleen geldig was bij een opkomst van minstens 30% van de kiesgerechtigden bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Die werd bij lange na niet gehaald. Dus verklaarde ik, conform de tevoren afgesproken regels maar tot woede van de bevolking, de uitkomst -ruime meerderheid tegen- ongeldig en ging moedig voorwaarts.

Iedereen staat te klappen

Het nieuwe plein kwam er en het ziet er schitterend uit. De eyecatcher is het Fries Museum, dat daarvoor was gehuisvest in een reeks aan elkaar gekoppelde oude en donkere historische panden aan de Leeuwarder Tweebaksmarkt, waar geen hond kwam. Nu is het er regelmatig zo druk dat je in de rij moet staan om erin te kunnen. Rembrandts 'Vaandeldrager', begin dit jaar

Komen we bij de volgende. Al op 6 september 2021 schreef ik dat het onderzoek van consultancybureau Deloitte naar de mondkapjeszwendel van Sywert van Lienden en zijn kornuiten veel langer zou gaan duren dan de termijn die toenmalig minister Tamara van Ark bij de opdrachtverlening aankondigde (1 september 2021). Al was het maar omdat Van Ark met haar 'dynamische onderzoeksoopdracht' de graaiers van Deloitte - tarief tussen 400 en 600 euro per uur - onbeperkt de ruimte gaf de boel te rekken (www.geertdales.com/sywert-deloitte).

Opeenvolgende bewindslieden na haar hebben de deadline, geheel conform mijn voorspelling, iedere keer verder opgeschoven. Laatstelijk de huidige minister van Langdurige Medische Zorg en Sport Conny Helder, die op 7 april 2022 de Tweede Kamer nog toezegde dat het 'in ieder geval voor de zomer' in kannen en kruiken zou zijn. Op 13 mei 2022 liet ze weten dat het na de zomer wordt. En daarna wordt het in de herfst. Etcetera.

Ook schreef ik op 6 september 2021 dat het een heel duur onderzoek zou worden. Dat de rekening een bedrag van zeven cijfers zou omvatten en dat het eerste cijfer geen -1- zou zijn. Die voorspelling heb ik inmiddels nader uitgewerkt en naar boven bijgesteld. Het worden acht cijfers. En ook daarvan is de eerste geen -1-. Op 6 april 2022, daags voor het mondkapjesdebat van 7 april waar minister Helder de deadline opschoof naar 'voor de zomer', schreef ik dat op in de publicatie www.geertdales.com/mondkapjeswinst-deloitte-minstens-twee-sywerts. En op 28 april 2022 heb ik het nader voorgerekend in het stuk www.geertdales.com/mondkapjesonderzoek-kost-staatskas-vijftig-miljoen.

Ik voorspel dat ik er niet ver naast zit met die 50.000.000 euro. En hier volgt nog een voorspelling: straks, als het onderzoek eindelijk klaar is, gaan Kamerleden klagen dat het schandelijk duur is geworden en dat ze er niks mee kunnen. Exact wat ik op 28 april 2022 al heb geschreven. Mijn stukken worden ook in kringen van Kamerleden gelezen. Ze hadden het dus kunnen weten. Maar tot nu toe trok niemand bij het kabinet aan de bel om te melden dat het nu wel mooi is geweest, Dat het ronduit krankzinnig is wat Deloitte aan het doen is. Zeker nu Sywert van Lienden vast en zeker vervolgd gaat worden door het OM en binnenkort berooid achter de tralies zit. Dat per direct een eind aan de Deloitte-waanzin moet komen. Dat minister Helder die consultants de deur uit moet gooien en weigeren ook maar één euro te betalen voor de wanprestatie. En dat ze zelf kan inpakken als ze dat niet doet.

met 150 miljoen euro overheidssteun aangekocht door het Rijksmuseum, is er momenteel te bewonderen, als eerste stop in een rondreis door alle provincies. Dat zou vroeger ondenkbaar geweest zijn. Dan was het geëindigd in Leeuwarden. Langs het plein staan prachtige nieuwe appartementencomplexen van de promi-

nente architect Sjoerd Soeters. De horeca op het Zaailand groeit en bloeit als nooit tevoren. De parkeergarage is totaal vernieuwd en nu een van de prettigste van het land. Tegen een dagtarief waar je in Amsterdam nog geen tien minuten voor kunt parkeren. Het neoclassicistische Paleis van Justitie staat majestueus aan de

...EN HET MONDKAPJESONDERZOEK VAN DELOITTE

ACHTTERAF

kop van het plein en oogt in deze entourage veel beter dan vroeger. Het is een topplek geworden met prachtige bestrating en mooie kunstwerken rondom. Uit de Leeuwarder bevolking komt louter lof en hulde. Jarenlang, tot ver na mijn vertrek uit Leeuwarden, ben ik door de lokale en regionale media en een groot deel van de bevolking zwaar bekritiseerd om mijn rol in het project. Nu staat iedereen te klappen bij dat plein.

Hogeschool Inholland

Op naar mijn volgende gelijk. Kort na mijn aantreden als voorzitter van het College van Bestuur van de Hogeschool Inholland, een mega-onderwijsinstituut in de Randstad met destijds twaalf vestigingen en zo'n 33.000 studenten, kreeg ik in de smiezen dat mijn voorganger onfrisse deals had geritseld waarmee hij formeel nog jaren in functie bleef, met alle daarbij behorende emolumenten als auto met chauffeur, onkostenvergoedingen, kantoor, secretariële ondersteuning en behoud van het volledige salaris, inclusief bonussen. Voor iemand die helemaal niet werkte voor de hogeschool. Niemand van de Raad van Toezicht had mij voorafgaand aan mijn benoeming hierover ingelicht. Ik vernam erover via een loslippige en verontwaardigde medewerker. Uiteraard kwam daar gedonder van, zeker toen ik hierover de accountant en het ministerie van OCW had ingelicht, overigens pas nadat ik de Raad van Toezicht had laten weten deze wantoestand nimmer voor mijn rekening te kunnen nemen en die Raad zelf niks deed.

Gesjoemel

Daarna ontdekte ik ook nog fraudeuze praktijken van een van mijn bestuurscollega's en toen waren de rapen helemaal gaar. Alles werd op alles gezet om mij de tent uit te werken. Dat lukte uiteindelijk toen er bij Inholland een schandaal uitbrak over vermeende 'diplomafraude'. Bij een van de vele vestigingen van de hogeschool hadden een paar docenten iets te enthousiast ondermaatste studenten met een diploma naar de uitgang begeleid. Ik wist er niet van en was ook niet de verantwoordelijk bestuurder, maar mijn tegenstanders grepen deze kans aan om mij pootje te lichten. Bij de Raad van Toezicht was ik al niet populair omdat ik de vinger had gelegd op hun zwakke functioneren. Dus ook van die kant werd het been gestrekt. Weg met die lastpak! Een poging om mij met een forensisch accountantsonderzoek over de vraag of ik de lease-auto privé had gebruikt en of ik wel netjes had gedeclareerd eruit te werken

mislukte. De speurneus van PWC -kosten 100.000 euro- kon niets belastends vinden. Overigens ook niet over de twee mede-bestuurders, terwijl ik daar inmiddels al een aanzienlijk dossier over had aangeleverd bij de Raad van Toezicht. De publicitaire storm over de vermeende diplomafraude werd vervolgens aangegrepen als reden om mijn dienstverband te beëindigen. Met een riante afkoopsom, want zo doen ze dat in die kringen omdat ze wisten dat ik anders bij de rechter gelijk zou krijgen in een eis tot hervatting van de werkzaamheden.

Ik was nog geen half jaar weg of de Onderwijsinspectie concludeerde dat ik volledig gelijk had met mijn beweringen dat mijn voorganger en de mede-bestuurders hadden gesjoemeld en de Raad van Toezicht dat wist maar niet handelde. Iedereen, inclusief de hele Raad van Toezicht, vloog eruit. De laffe voorzitter, CDA'er en voormalig NS-baas Karel Noordzij, weigerde nadien structureel iedere vraag van de media te beantwoorden. Net als zijn al net zo laffe collega en eveneens prominent CDA'er Sjaak van der Tak, toen burgemeester van Westland, thans voorzitter van LTO Nederland. Die had nog wat met mij af te rekenen, want ik had hem afgetroefd bij zijn burgemeesterssollicitatie in Leeuwarden. Nimmer kreeg iemand uit die kringen een woord van excuus over de lippen voor de reputatieschade die mij was berokkend. Daar zat ik met mijn gelijk achteraf.

50PLUS

Door naar de volgende kwestie. In 2018 werd ik voorzitter van de politieke partij 50PLUS, de partij waarvan ik slapend lid was. Toen toenmalig partijleider Henk Krol er bij mij op aandrong me te kandideren voor die functie aarzelde ik lang. De partij had een reputatie van ruziënde bejaarden. Waarom zou ik me daarin begeven? Voor een onbezoldigde functie met fors afbreukrisico. Na consultatie van een reeks partijprominenten besloot ik het toch te doen. Krol had, ondanks het partijgeruzie, in de Tweede Kamer 50PLUS een positief imago weten te geven en ik zag het enorme potentieel van een partij die zich inzet voor de miljoenen pensionado's die al meer dan tien jaar vergeefs zitten te wachten op indexatie uit de miljardenpotten

van de pensioenfondsen. En voor het behoud van de koopkracht van AOW'ers zonder aanvullend pensioen.

Tien zetels

Binnen een jaar hadden Krol en ik in eendrachtige samenwerking de boel op de rit. De rust keerde terug. Het geruzie was voorbij. In de peilingen steeg 50PLUS gestaag van vier, naar vijf, naar zeven en uiteindelijk tien zetels in het zicht van de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Toen begon de mouterij. Van de baantjesjagers die doorkregen dat ze onder mijn leiding nooit in aanmerking zouden komen voor de door hen begeerde functie als Tweede Kamerlid, Statenlid of lid van de Eerste Kamer. Onder aanvoering van de gefrustreerde partijoprichter Jan Nagel, de onuitstaanbaar betweterige raspoetineske manipulator die ik op een zijspoor had gerangeerd en die in mij de eerste trof die hem de voet dwarszette in zijn bemoeizuchtige optreden, spanden de baantjesjagende provinciale afdelingsvoorzitters samen om mij eruit te werken. Mede door de sterke alliantie van politiek leider Krol en mijzelf lukte dat pas nadat de partij vrijwel te gronde was gericht. De ruzie bracht de partij in de peilingen van tien terug naar één. Die ene zetel werd inderdaad behaald bij de verkiezingen in 2021. Door Liane den Haan, een konijn uit de hoed van de oude meester Jan Nagel, die het altijd beter wist. De afloop is bekend. Den Haan stak de dikke middelvinger op, verliet de partij en ging er met die ene zetel vandoor. De partij is dood. Het wachten is op de begrafenis. Wie over de hilarische ontwikkelingen in 50PLUS wil lezen raad ik mijn boek Tien Zetels aan (www.geertdales.com/tien-zetels).

Had men naar mij geluisterd, was 50PLUS nu hoogstwaarschijnlijk regeringspartij en gezien de neergang van het CDA op weg naar vijftien zetels of meer. Spijt als haren op haar hoofd had Corrie van Brenk, de oud-vakbondsbestuurder die na het vertrek van Henk Krol uit 50PLUS een tijdje fractievoorzitter was. Zij was overigens de enige partijprominent die het uit haar mond kreeg dat ze er verkeerd aan had gedaan mij niet volop te steunen in de strijd met de oproerkraaiers. Alweer kreeg ik gelijk en alweer achteraf.

Ik wijs er nog maar even op. Anders zit ik er straks weer mee. Dan blijkt wederom mijn gelijk en dan komt dat opnieuw pas achteraf en te laat. Daarom meld ik dit maar vast. Better praise yourself, cause no one else does it. Donald Trump zei het al en ik zeg het hem na. Geert Dales

DE RODE LOPER

boekenpassage

TIENTALLEN NIEUWE BOEKEN

- * Henry James What Maisie Knew
- * Stieg Larsson Mannen die vrouwen haten
- * Saskia Noort Terug naar de kust
- * Marnix Krop Wim Kok
- * Henk Blanken Mediamores
- * Annie M.G. Schmidt Wat ik nog weet
- * Chinees voor Dummies op (zaken)reis
- * Ed van Thijn Kroonprinsenleed
- * Loekie van Maaren Hoezo burgemeester?

CONTAINER HUREN VOOR UW AFVAL?

WWW.LEEUWARDEN-RECYCLING.NL

Advertorial • Foto: Simon van der Woude

‘Dat ze omrijden voor onze friet is toch fantastisch?’

‘Vanuit Harlingen en Bolsward komen ze hier een patatje eten. Echt waar! Vind je dat niet ongelooflijk?’ Jeannette en Peter Kooistra van Eethuis de Lorentz aan de Lorentzkade in Leeuwarden vieren volgende maand hun 35-jarig jubileum als zelfstandige horecaondernemers. Nog altijd doen ze dat met veel plezier, al waren de laatste jaren niet om over naar huis te schrijven. ‘We gaan van de ene crisis in de andere. Alle kosten lopen op, maar we zijn aanpakkers. Dit zullen we ook wel weer overleven.’

Daat het ondernemen momenteel voor veel middenstanders niet eenvoudig is, lijdt geen twijfel. ‘Acht cent betaal ik nu voor een houten vorkje. Plastic deden wel al eerder de deur uit, vanwege het milieu. Maar acht cent is niet te betalen. We serveren nu met gewone vorken en wassen weer met de hand af. Geen probleem.’ Maar zoals het met het vorkje gaat, gaat het ook met de bordjes, schaaltes, kopjes, de frituurolie (‘tien liter ging van 21,50 naar 37,00 euro’) en tientallen andere producten. De prijzen zijn fors gestegen en doorberekenen naar de klant is een afweging die niet lichtzinnig genomen wordt. ‘Daar moet je voorzichtig mee zijn. Een patatje moet wel betaalbaar blijven. We hebben vier soorten in de aanbieding: eigengemaakte Vlaamse, eigengemaakte dunne, Farm Frites en Raspatat. Klanten weten wat we verkopen; ze komen er speciaal voor langs. Dan wil je ze niet met de prijs teleurstellen. Gelukkig had ik net op tijd de gasprijs vastgezet. Ik ken collega’s die torenhoge rekeningen voor hun kiezen kregen.’

Voor de patatbakkerscarrière van de Kooistra’s begon werkte Peter bij de Leeuwarder Asphalt Industrie en bij de Condens. Hij maakte in de hele provincie telefooncellen schoon (‘sommige kon je bijna niet vinden’). Hij werkte bij Tiemersma als schoonmaker en had drie jaar lang zelfstandig een glazenwassersbedrijf. Op beurzen was hij te vinden als demonstrateur van Diamond

Tools, ‘pannen die je na eenmalig gebruik kon weggooien’. Ook waren de Kooistra’s twaalf jaar eigenaar van buurtcafé ‘t WAP aan het Willem Alexanderplein. Als kok werkte hij bij Prakla Seismos, die voor de Nederlandse Aardoliemaatschappij (NAM) metingen verrichtte. ‘Daar had ik op een ponton een container met een kantine.’ Wat dat betreft is Eethuis De Lorentz niet verwijderd van de oorsprong. Hier werd in juli 1987 een keet van het Hoeksterend overgebracht naar de kade bij het van Harinxmakanaal en daar successievelijk uitgebreid met aanbouw en overdekt terras. Dochter Amarens is een van de vaste krachten.

Hoewel de prijsstijgingen de Kooistra’s zwaar vallen en misbruik van de situatie op de loer ligt (‘alles lijkt nu wel uit de Oekraïne te komen’), hebben ze nog altijd lol in hun onderneming. Peter: ‘Ik ga er iedere morgen niet met tegenzin naar toe.’ Jeannette: ‘Dat geldt ook voor mij, al vind ik het wel prettig om meer tijd te kunnen doorbrengen met mijn kleinkinderen.’ Peter: ‘Vroeger werkten we van zeven tot negen en in de weekends van elf tot zeven, dat is gelukkig verleden tijd. We zijn nu alleen door de week open en hebben onze BBB-catering er nog bij: barbecue, buffet en broodjes.’ Jeannette: ‘We genieten van de klanten die we mogen bedienen. We genieten van de mensen die van het uitzicht bij de brug genieten. En dat ze speciaal vanuit omliggende plaatsen voor onze oerfriet naar ons toe komen rijden is toch fantastisch?’

HET ONDERNEMEN ZIT DE KOOISTRA’S, NAAST DOCHTER AMARENS ZIJN ER OOK NOG ROWENA EN THYRZA, IN HET BLOED. PETER: ‘WE ZIJN EEN HECHTE FAMILIE. IK BEN EEN VAN ACHT. WE KUNNEN GOED MET MEKAAR OPSCHIETEN EN ZIJN ALLEMAAL ONDERNEMERS VAN DE OUDE STEMPEL, EN DAN BEDOEL IK MET EEN MIDDENSTANDSDIPLOMA EN HANDELSKENNIS. DAT HOEFT TEGENWOORDIG ALLEMAAL NIET MEER. ERG ONVERSTANDIG ALLEMAAL. WE DOEN OOK GEEN GEKKE DINGEN. WE WONEN ALJAREN IN DE EMANUEL MURANDSTRAAT. DIE WONING HEB IK ÉÉN KEER TE KOOP GEHAD. BIJ DE EERSTE BEZICHTIGING WAS JEANNETTE IN TRANEN. IK ZEI TEGEN DE BELANGSTELLENDEN: GA MAAR WEER, DIT HUIS IS NIET MEER TE KOOP.’

Advertorial

‘Wat we hier doen? Het belangrijkste in mijn schoonheidssalon Salon Patricia zijn gezichtsbehandelingen en het werken aan huidverbetering.’

Patricia van Zandvoort werkt al ruim twintig jaar als schoonheidsspecialist. Ze beheerst het vak door en door. ‘Het mooiste is om een persoonlijk behandelplan op te stellen met als doel het beste resultaat te behalen.’

Degene die een behandeling in de salon van Patricia van Zandvoort heeft ondergaan moet blij de deur uitgaan. ‘Daar streef ik naar. Dat vind ik gewoon mooi. Als mensen hier binnenkomen dan stel ik ze vragen om te ontdekken hoe we de behandeling aan zullen pakken. De intake bestaat uit het informeren naar eetgewoonten, het slapen en hoe men zich in het algemeen voelt. Vragenderwijs komen we dan samen tot een bepaalde aanpak en eventueel resulteert dat in een persoonlijk behandelplan om doelen te behalen.’ Of het nu gaat om het bestrijden van acne, bindweefselmassage om de huid te stimuleren of harsen en epilieren: Patricia van Zandvoort reikt mogelijkheden aan voor verbetering.

‘Als meisje vond ik dit altijd een spannend vakgebied. En nu vind ik dat nog steeds. Op het Leeuwarder regionale opleidingscentrum Friese Poort heb ik de beginselen geleerd, dat sprak mij erg aan. Daarna leer je in de praktijk de finesses van het vak en daar komt nogal wat bij kijken.’ Ook de branche van schoonheidsspecialisten kijkt scherp naar de duurzaamheid van producten en neemt verantwoordelijkheid als het gaat om de milieubelasting. Van Zandvoort: ‘Ik vind dat je dergelijke ‘groene’ vraagstukken serieus moet nemen en je steentje moet bijdragen. Vandaar dat ik zeer ingenomen ben met de producten, veelal van Nederlandse bodem, die ik kan gebruiken om mijn doelen te verwezenlijken. De filosofie achter deze producten spreekt mij aan.’

‘In mijn salon werk ik met het merk Ik Skin Perfection, dat is een Nederlands merk dat de huid op een natuurlijke wijze zo effectief mogelijk behandelt. Bij Ik Skin Perfection staat de natuurlijke schoonheid voorop en wordt met respect omgegaan met de huid. Onze boodschap is om de natuurlijke schoonheid van ieder mens te versterken met krachtige, pure en verantwoorde producten. De huid is niet zomaar iets.

Daar dien je zorgvuldig mee om te gaan. Ik Skin Perfection is in de basis een product dat gemaakt is van 100 procent organische ingrediënten. De producten staan onder scherp toezicht en bevatten geen synthetische stoffen.’

‘Het is niet zo van: we smeren er even een crème op. Dat is niet mijn stijl. Ik neem mijn vak serieus. Huidverbetering heeft

ook vaak te maken met lifestyle, zoals bijvoorbeeld voedselgewoontes. Iedere huisarts kan je dat vertellen. Die lijn trekken wij door

met soms het advies om gewoontes te doorbreken. Na een bepaalde tijd is het verschil zichtbaar en knapt men er zichtbaar van op. Het resultaat na bijvoorbeeld een power-treatment is verbluffend. Dat kan ik iedereen aanraden.’

SALON PATRICIA IS GEVESTIGD IN DE ORANJE NASSAUSTRAAT 19, EEN ZIJSTRAAT VAN DE WILLEM LODEWIJKSTRAAT. ‘MIJN SALON ZIT BOVEN KAPSALON HAARIDEE, HET IS EEN MOOIE WERKPLEK. WAT IK OVER VIJF JAAR DOE? IK DENK PRECIES HETZELFDE, AL BLIJF IK NATUURLIJK WEL ALTIJD IN ONTWIKKELING. MET DE KLANTENKRING DIE IK HEB OPGEBOUWD BEN IK ZEER TEVREDEN. JE ZIET MENSEN OPKNAPPEN VAN EEN BEHANDELING. ZE VINDEN EEN BEHANDELING RUSTGEVEND EN AANGENAAM. DE POSITIEVE REACTIES DIE IK ONTVANG, DAAR DOE IK HET VOOR.’

EEN BEHANDELING BOEKEN KAN ONLINE OP WWW.SALON-PATRICIA.NL

4x

zomerterras

IN DE BROUWERIJ
ZAAILAND 94
058-8459580
WWW.BIJONSINDEBROUWERIJ.NL

HUIZE KWAST
NIEUWESTAD 75
058-2504325
WWW.HUIZEKWAST.NL

GRANDCAFE DE BRASS
NIEUWESTAD 71
058-7852333
WWW.DE-BRASS.NL

BRASSERIE DE SPIEGELAAR
NIEUWESTAD 141
058-2129014
WWW.BRASSERIESPIEGELAAR.NL

IN DE BROUWERIJ

op het Wilhelminaplein

'Ons terras wordt steeds mooier. Binnenkort komen er meer bomen en planten en dat groeit dit terras uit tot een mooi groen geheel.' Jesse van Hoolwerff is maar wat tevreden met het terras van In de Brouwerij aan het grote Wilhelminaplein in het centrum van de stad. Wat wil je ook: een terras met een prachtig gedicht van stadsdichter Melvin van Eldik voor de deur. Vanaf vier uur 's middags daalt de avondzon neer op het terras van dit bijzondere horecabedrijf. 'Als het echt warm is dan zit je hier heerlijk. De zon zwakt in sterkte af en dat is prettig om bij te dineren. Mensen komen voor onze speciaal biertjes en ze komen om te informeren hoe het nu met ons gaat, nadat we in december uitgebreid op de landelijke tv verschenen in verband met de coronaperikelen. Het gaat gelukkig de goede kant op en dat terras van ons is een boppeslach.'

RESTAURANT KWAST EN DE BRASS

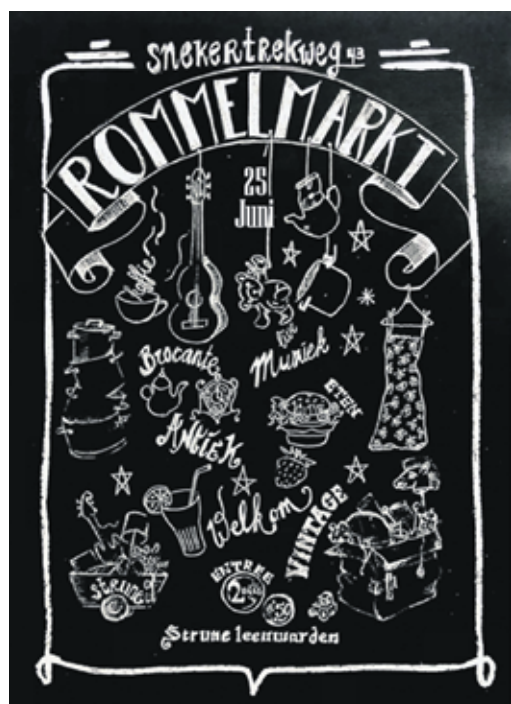
aan de Nieuwestad

'Waarom mensen bij ons op het terras van restaurant Kwast en De Brass op de Nieuwestad neervlijen? Nou, om ons leuke personeel natuurlijk.' Quina Manuel heeft net een paar prachtige creaties van de kok op de foto voor haar Instagrampagina gezet. 'Daar komt veel respons op, ook via de pagina van Liwwadders. Het is een mooi medium om mee te communiceren. Maar het allerbelangrijkste is natuurlijk dat je je gasten verwent. En dat doen we door te zorgen dat onze terrassen, van Kwast en De Brass, er pico bello uitzien. Gasten hoeven niet lang te wachten, we zorgen daarom voor een geoliede logistiek. De Brass richt zich vooral op studenten die hier een maaltijd kunnen nuttigen voor een bescheiden bedrag. Bij Kwast zitten voornamelijk voorbijgangers, waaronder veel toeristen. Zij bestellen onze sprare ribs, kaasfondue, saté van kippendijen of onze veganmaaltijden. En het liefst nemen ze daar een speciaal biertje bij. Een terras aan de gracht en op de brug is natuurlijk een magistrale plek om te verpozen.'

BRASSERIE SPIEGELAAR

op de hoek van de Nieuwestad en de Sint Jacobsstraat

'Dit is toch een superkruispunt?' Vincent Posthumus van Brasserie Spiegeljaar is maar wat ingenomen met zijn horecaonderneming op het kruispunt Nieuwestad, Wirdumerdijk, Naauf en Sint Jacobsstraat. 'Neem de Sint Jacobsstraat; dat vind ik eigenlijk een zwaar onderschatte winkelstraat. Daar zitten prachtige ondernemers met hart voor hun zaak. Stuk voor stuk bieden zijn kwaliteit en het is ook nog eens een mooie route richting Stadhuis, Stadhouders Hof en Prinsentuin. Maar die wandeling begint natuurlijk met een eerste klas kopje koffie op ons terras. Je kunt nu bij ons op drie plekken rond de gracht zitten, wat is er mooier? En ook wij serveren graag onze speciaal biertjes, zelfs van eigen merk. En als je zin hebt dan pak je daar de Liwwadders bij, die ligt standaard bij ons in de zaak, op een ereplekje op de muziekstandaard. Is het niet mooi?'

**NOORD
NEDERLANDSE
BESTRIJDINGSDIENST**

Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
Miedwei 4
9081 AJ Lekkum
Telefoon: (06) 5354 3006

HET BEERENBURG EVANGELIE VOLGENS PITER WILKENS

Advertorial
Foto's Berend Drent

Het Beerenburg Evangelie volgens Piter Wilkens. Dat is de titel van een bijzonder boek dat eind mei verscheen bij Uitgeverij Louise uit Grou. Het is geschreven door muziekjournalist Harry de Jong. Hij gaat samen met Friesland's bekendste liedjessmid Piter Wilkens (geboren op de Valeriusstraat in Leeuwarden) en fotograaf Niels Westra op zoek naar de oorsprong van beerenburg.

De tocht begint in Amsterdam, aan de Stromarkt nummer 9. Hier zorgde Hendrik Beerenburg in 1724 met zijn op jenever getrokken geneeskrachtige kruiden – als was het buskruit – voor de oerknal van dit 'goddelijke slokje.' Vervolgens gaat de tocht door prachtige natuurgebieden waar de kruiden die beerenburg op smaak brengen, volop

groeien en bloeien. Ook maakt de lezer kennis met kleurrijke en legendarische Friese distilleerders die als ware fakkeldragers het erfgoed van Hendrik Beerenburg tot op de dag van vandaag in ere houden. Als beerenburgliefhebber 'pur sang' en muzikant in hart en nieren concludeert Piter aan het eind van zijn zoektocht:

'Beerenburg is ook rock and roll.' Daarom schreef hij speciaal voor dit boek een aantal nieuwe nummers. De verhalen en de liedjes in dit boek zijn net zo smakelijk als beerenburg zelf.

Harry de Jong: 'Piter verzorgt regelmatig met zijn gitaar liedjesavonden waarin beerenburg centraal staat. Hij heeft een echte passie voor deze drank en vertelt op zulke avonden allerlei smakelijke verhalen over de historie van dit kruidenbitter. Hij liep al een tijdje rond met het idee die verhalen te bundelen in een boek. Maar Piter voelt zich geen boekenschrijver en hij heeft mij benaderd om die klus op mij te nemen.' De Jong was meteen enthousiast: 'Ik ken Piter, zijn verhalen en zijn muziek door en door, dus het leek mij een echte uitdaging.'

Een uitgever was snel gevonden. Eddy van der Noord van uitgeverij Louise uit Grou reageerde enthousiast toen hij de plannen kreeg voorgelegd. De Jong: 'En daar waren we blij om, want Eddy maakt boeken die niet alleen inhoudelijk goed zijn, maar er ook qua vormgeving en uitvoering schitterend uitzien.'

De Jong, Wilkens en fotograaf Niels Westra kwamen op de meest uiteenlopende plaatsen in het land bij hun zoektocht naar de wortels van beerenburg. In Leeuwarden wordt bijvoorbeeld een markante

De makers van Het Beerenburg Evangelie volgens Piter Wilkens met v.l.n.r.: Niels Westra, Eddy van der Noord, Piter Wilkens en Harry de Jong.

distilleerder als Boomsma bezocht en wanneer Piter de op een winterse middag De Oldehove 'als een onderbelichte foto somber tegen de donkergrijze hemel ziet leunen,' zingt hij in onvervalst Liwadders een loflied op deze toren. En zo nemen de auteur, de zanger en de fotograaf de lezer op een hele persoonlijke manier mee bij hun niet alledaagse zoektocht naar alles wat riekt naar beerenburg. Daarbij speelt muziek een belangrijke rol, van klassiek tot rock and roll.

Beerenburg is ook rock and roll

Het boek sluit af met een hilarisch interview met strafadvocaat Wim Anker, die de mate van beerenburg consumeren aan een ernstige beschouwing onderwerpt. De Jong: 'Ik heb zelden met zoveel plezier aan een boek gewerkt als Het Beerenburg Evangelie. En het is dan ook mooi om te zien dat de uitgever kosten noch moeite heeft gespaard om er een bijzonder boek van te maken.'

KISORO
Chinees & Japans
Restaurant

Wij verwelkomen u graag
in ons nieuwe restaurant

Parkeren?
Geen gedoe,
gewoon gratis!

SCAN MIJ

www.kisoro.nl Brédyk 17,9057 RB Jelsum Tel: 0582575579

Het eerste exemplaar kreeg directeur Saskia Boomsma van distilleerderij Boomsma uitgereikt.

FIETSSERVICE DE VRIES JELLUM

Advertorial • Foto's Hendrik van der Meer

'In deze winkel waar ik nu mijn nieuwe fietsenzaak heb gevestigd, kocht ik als twaalfjarig jongetje een kaasschaaf voor mijn moeder als moederdagcadeau. Die kaasschaaf gebruikt ze nog altijd.' Wat uit deze winkel komt, ademt kwaliteit, dat mag gerust geconcludeerd worden. Sietse de Vries vestigde onlangs zijn fietsenzaak Fietsservice De Vries in Jellum, in een pand met een rijke geschiedenis.

'Ik ben van alle merken thuis'

'Eigenlijk is met de vestiging van mijn fietsenzaak in dit pand de cirkel weer rond. Dit opvallende pand in het dorp was van smid Sjoerd Dijkstra, die het liet bouwen als fietsenzaak met, zoals in die tijd vrij gebruikelijk, witgoed en huishoudelijke artikelen. De smid was vroeger de spil in het dorp en pakte aan wat er aan te pakken viel. Nadat Dijkstra ermee ophield, verhuurde hij het pand aan iemand die er tweedehands goederen verkocht, brocante. En voordat ik er in maart introk was hier een winkel in toneelkleding gevestigd. De zaak is nog

altijd in eigendom van mevrouw Froukje Dijkstra, die het aan mij verhuurt. Haar man is vorig jaar overleden.'

Bij toeval kruiste de opvallende winkel aan de doorgaande weg zijn pad. 'Als mobiele fietsenmaker kreeg ik de opdracht van mevrouw Dijkstra om haar fiets te repareren. Van het een kwam het ander. Ik was al een tijdje op zoek naar een solide uitvalsbasis. Als je dochter zich afvraagt wat die man af en toe in huis komt doen, dan krab je je wel even achter de oren. Ik was als mobiele fietsenmaker soms tot half twaalf 's avonds bezig.'

'Wat is er mooier dan om in dit relatief stille gebied tussen de weilanden te fietsen?'

Toch is het vestigen van een nieuwe fietsenzaak, hoewel de handel momenteel booming is, in een mini-dorp als Jellum wat je noemt een hele uitdaging. 'Dat klopt, maar ik ben dit niet zomaar begonnen. Ik neem een wereld van ervaring in dit vak met mij mee.' In Leeuwarden was De Vries werknemer van fietsenzaak Halfords en later van Bikeworld. Voor de firma Jouta uit Ferwerd verkocht hij ligfietsen. En voor het merk Amslod was hij de eerste man in het noordelijke rayon als het ging om het verhelpen van malheur. 'Dan kun je rustig stellen dat ik de kneepjes van het vak wel aardig beheers. Ik weet hoe deze wereld in elkaar steekt.'

Maar wat is het voordeel om naar Jellum, het dorp van het beroemde restaurant Jonker Sikke, af te reizen voor een nieuwe fiets of fietsreparatie? Met een breed handgebaar wijst De Vries vanaf zijn stamtafel naar buiten: 'Kijk eens achter mij? Welke fietsenzaak heeft zo'n geweldige parkeerplaats direct naast zijn zaak? En zie daar die kinderspeeltuin? Je kinderen zouden niets liever willen dan dat hier je fiets kapot gaat en zij in die prachtige speeltuin kunnen spelen.' De Vries beseft dat hij net even wat meer moet bieden dan fietsenmakers in de stad en zegt: 'Men kan gebruik maken van mijn haal- en breng-

service. Ontzorgen is ook hier het parool. En vergeet niet: ik ben van alle merken thuis.'

Fietsservice De Vries verkoopt een groot scala aan in Nederland geassembleerde fietsen; vrijwel alle onderdelen komen uit China. 'Pointer wordt in Boelenslaan gemaakt. Burgers komt uit Drachten. Cortina uit Zwolle. Qwic uit Amsterdam. Trennergy uit Nijmegen. Ook de elektrische bakfietsen van Bimas zijn van Nederlands fabricaat. Maar wil je een Gazelle of Batavus? Ook de fietsen van die merken lever ik.'

De verkoop van elektrische fietsen gaat als een speer. 'We verkopen amper nog gewone fietsen, dat vind ik wel jammer. Bij een elektrische fiets is het zaak om vragen te stellen. Waar gebruikt u hem voor? In een of ander programma wordt dan verteld dat de fiets met een centraal geplaatste motor het beste is. Ik vertel graag het eerlijke verhaal en geef de specifieke kenmerken van alle elektrische fietsen, daar heeft een klant wat aan. Fabrikanten proberen fietsen vanwege de motor lichter uit te voeren. Daar moet je je klanten op wijzen. En ik adviseer om een rondje te rijden. Wat is er mooier dan om in dit relatief stille gebied tussen de weilanden te fietsen?'

Stal je fiets voor niets in Leeuwarden centrum

Met je fiets, e-bike of scooter naar de binnenstad? Stal hem dan gratis in één van onze fietsenstallingen aan de Sint Jacobsstraat of het Zaailand en wandel zo de binnenstad in. Scan voor meer informatie de QR code of kijk op fietsenstallingleeuwarden.nl

DOE ES GEK!

WORD DONATEUR VAN LIWWADDERS

KOM NAAR DE DONATEURSAVOND OP 11 OKTOBER IN IT SKIPHÛS

STICHTING LOODS 50 - REKENINGNUMMER NL88 RABO 0355 195 496

Vlietzone vindt nieuwe inventarisatie opmerkelijk

Door Andries Veldman • Foto: Renate Huisman

Opmerkelijk. Dat is de reactie van bewoners van de Vlietzone op het besluit van de gemeente Leeuwarden om opnieuw onderzoek te gaan doen in de wijk. De gemeente Leeuwarden inventariseert momenteel wat er leeft onder de bewoners van de zeven als arm gekwalificeerde wijken van de stad. Na allerlei eerder onderzoek, protesten, klachten en wensen zou je veronderstellen dat die inventarisatie al lang en breed gereed zou liggen op het stadskantoor. De opstellers van de meest recente inventarisatie, het vorig jaar juni uitgebrachte Manifest Vlietzone, vinden de nieuwe inventarisatie niet alleen opmerkelijk maar ook overbodig. ‘Er is toch al een inventarisatie gemaakt? Er ligt zelfs een videopresentatie en een compleet visiedocument. Die hebben we vorig jaar gepresenteerd aan de wethouder en de gemeenteraad. Daarin staat precies wat de wijk wil’, aldus Jacco den Dulk, een van de opstellers van het indrukwekkende manifest.

Den Dulk, medeopsteller van het Manifest Vlietzone, waar zo rond de honderdvijftig wijkbewoners bij waren betrokken, was dan ook zeer verbaasd toen hij door een van de organisatoren van het Vij-verparkfestival geattendeerd werd op een bijeenkomst in het gebouw van Amaryllis aan het Zuidvliet.

Op de vooravond van het hemelvaartweekend, op de avond dat Feyenoord tegen Roma speelt, zitten negen ambtenaren, of vertegenwoordigers van instellingen die aan de gemeente zijn gelieerd, en acht bewoners aan de vier koffietafels die in een zaaltje op de eerste verdieping staan opgesteld. De gebiedsmedewerkers Wianka Bosch (‘ik heb maar twee uur in de week voor deze wijk’) en Jos Bouwhuis vertellen wat de bedoeling is. De twee welzijnswerkers gaan zeven wijken langs om tijdens koffiebijeenkomsten te inventariseren wat de bewoners van hun wijk vinden, of ze wensen hebben en of de wijk aan verbetering toe is. Vanavond mag de Vlietzone vertellen wat er aan de hand is.

Al snel wordt het woord gegeven aan Nico de Koning, bewoner van een appartement in de voormalige Karel Doormanschool in de

M.H. Trompstraat, en al jaren actief in allerlei organisaties in de wijk. Hoewel De Koning zou kunnen volstaan met te wijzen naar het indrukwekkende Manifest Vlietzone, waar ook hij een steen aan heeft bijgedragen, stipt hij vol goede moed de voornaamste klachten aan in de wijk die begrensd wordt door de Bleeklaan, De Ruyterweg en Insulindestraat in het noorden, de Archipelweg in het oosten, de Emmakade in het zuiden en de Oostergrachtswal en Oostersingel in het westen.

Kort gezegd komen de klachten die hij benoemt neer op de algehele verwaarlozing van de wijk en desinteresse bij het gemeentelijk bestuur. Geklaagd wordt er onder meer over: de problematiek rond huisjesmelkers en (pseudo)zorginstellingen, vervuiling en drugsdealers. Maar wat er permanent boven deze praktische klachten uitstijgt, is het al jaren weinig effectieve beleid van de gemeente om structurele verbeteringen in gang te zetten. De bewoners zien toegepaste maatregelen louter als pappen en nathouden. Want de verkiezingen zijn weer voorbij, de wethouder en de minister zijn langs geweest en het vuil ligt weer geruime tijd onaangeroerd

‘Kans dat water terugkeert in het Vliet’

‘Ambtenaren zoeken gaatjes om huisjesmelkers ter wille te zijn’

op de hoek van de M.H. Trompstraat met de Oostersingel en op het Tabe Kooistrapleintje.

Bewoners vinden dat de gemeente de wijk systematisch als afvalputje van de stad beschouwt. Allerlei instellingen die op de een of ander wijze gedoe kunnen opleveren worden al snel in de richting van de Vlietzone gedirigeerd. De Koning vertelt zelfs dat Leeuwarder ambtenaren ‘gaatjes zoeken om huisjesmelkers ter wille te zijn’, ongeacht gemeentelijk beleid waarin deze bouw- en verbouwactiviteiten expliciet zijn verboden. De acht ambtenaren die dit aanhoren blijven stil. Ze vragen niet wat De Koning hier precies mee bedoelt, laat staan dat ze informeren of zijn beweringen kloppen. Andere aanwezigen bevestigen de constatering van De Koning en wijzen op een inmiddels gepensioneerd ambtenaar die het boek Vergunningvrij bouwen heeft geschreven, te koop voor 59 euro via Bol.com. Deze ambtenaar blijkt als extern ingehuurd partij nog volop door de gemeente te worden betrokken bij bouwactiviteiten in de wijk.

Vooral de overlast van het niet op correcte wijze aangeboden afval blijkt een doorn in het oog te zijn voor velen. De Koning: ‘Diftar is een slecht idee.’ Het door de gemeente Leeuwarden beoogde aanstaande ophaalsysteem voor het afval, waarvoor per gewicht van het aangeboden afval moet worden betaald, wordt door De

Koning bestempeld als ‘een ramp voor de wijk.’ Ook de coffeeshop aan het Noordvliet houdt zijn klanten niet in toom, aldus overbuurman Piet van der Hoop. ‘Die spreek ik daar direct op aan.’

Wat de cohesie in de Vlietzone bemoeilijkt, en waar andere wijken minder of in het geheel geen last van hebben, zijn het snelle verloop van een groot deel van de bewoners, het enorme aantal aan zorg gerelateerde instellingen en het alsnog stijgende woningbezit door niet-eigenaren. Maar liefst 75 procent van het aantal woningen is in het bezit van huisjesmelkers. Van het voor de verkiezingen gelanceerde idee van verplichte bewoning door de eigenaren wordt weinig meer vernomen.

Bewoners Piet van der Hoop (‘ik bewoon met mijn familie drie panden aan het Zuidvliet’), Jacco den Dulk en Sebas Veenstra vinden dat het ‘systeem’ moet worden doorbroken. ‘De gemeente moet veranderen als het gaat om de Vlietzone. Er is genoeg gepraat. We weten wat we willen. We moeten nu snel toe naar

daden’, zegt Jacco den Dulk. Het klinkt stoer, maar het optimisme bij Den Dulk is tanende. Hij is uit het overleg Vlietvaardig gestapt. Dat overleg is volgens hem te stroperig en de deelnemers gaan te veel op de schoot van de gemeente zitten. Hij houdt zich nu liever bezig met concrete doelen: meer groen, een verbeterde Oostersingel en welstandstoezicht op de woonarken in de gracht.

Jacco den Dulk en Sebas Veenstra vinden dat er ‘een kracht moet worden ontwikkeld’ dat als een soort vliegwiel de hele wijk op sleeptouw neemt. Zij zien vooral het terugbrengen van het water in het Vliet als zo’n aanjaaginstrument. De kans dat het water terugkeert in het Vliet en als zodanig gaat functioneren is aanwezig, zegt Jeannet Bijleveld van Wetterskip Fryslân. Bijleveld woont ook in de wijk, eveneens in de voormalige school in de M.H. Trompstraat, en is een van de aanwezigen. Bijleveld vindt dat hiertoe meerdere initiatieven moeten worden gekoppeld. Ze vertelt dat er een aanvraag met dit doel in voorbereiding is voor een Europees fonds.

De acht bewoners die na afloop van de bijeenkomst worden getrakteerd op warme versnaperingen van snackbar Braaksma blijven sceptisch. Daarvoor zijn de reeks teleurstellingen in het verleden te groot. Op meldingen aan een speciaal voor de wijk ingesteld mailadres wordt door de ontvangende partij vaak lauw gereageerd. ‘Mooi zo’n adres, maar echt helpen doet het niet.’ Bovendien liggende de teleurstellingen met de gemeente rond het Wedapand nog vers in het geheugen. ‘Dat je als wijk moet procederen tegen je eigen gemeente om de wijk leefbaar te houden is toch onbestaanbaar?’

BIJZONDERE

UIT HET ARCHIEF VAN
HET STADSBLAD LIWWADDERS
VINDT U OP DOSSIER LIWWADDERS
[HTTPS://DOSSIER.LIWWADDERS.NL](https://dossier.liwwadders.nl)

- HEEL VEEL GING MIS BIJ MILJOENENPLAN FRIJ STIPER
- HOE BETROKKEN BURGERS BIJ HET EUROPAPLEIN WERDEN GEMANIPULEERD EN GEÏNTIMIDEERD
- INVESTERINGSDRIFT LEEUWARDEN LEIDT TOT ONVERANTWOORDE SCHULDENBERG
- WIM PIJBES: JOURNALISTEN, DAAR SOL IK EEN BEETJE MEE
- JA, DAT DELTAPLAN VOOR HET NOORDEN HEEFT HEEL WAT TEWEEGGEBRACHT

VERHALEN

EDDY & HENNY:

'DE ONEERLIJKE ONDERNIMMER STAAT NIET INSKREVEN BIJ DE KAMER VAN COKEHANDEL'

EDDY 'Se salle in de gemeente nou an 'e gang met ondermijning. Kieke wie un eerlijke ondernemer is en wie niet.'

HENNY 'Dat sal nyt metfalle. De oneerlijke ondernimmer staat niet inskreven bij de Kamer van Cokehandel.'

EDDY 'Se mutte eerst ut boek Gomorra maar even lese. Over de milieu-maffia.'

HENNY 'Toen ging ut over ut afval, maar nou kenne se de windmolens- en zonnepaneleboeren dur oek onder flappe.'

EDDY 'Wij sitte aans an 'e spaghetti.'

HENNY 'Sette wij Elvis met O Sole Mio op, dan komme we wat in 'e stemming.'

KEUKEN RENOVATIE

n e d e r l a n d

Regio Leeuwarden

- ◆ nieuwe keukendeuren
- ◆ nieuwe scharnieren
- ◆ nieuwe werkbladen
- ◆ nieuwe apparaten
- ◆ nieuwe kranen

Als het om de euro's gaat!

keukenrenovatienederland.nl

06 - 2856 3755

GIESING WORKWEAR

de groothandel met passie voor bedrijfskleding

Werkkleding voor
elke bouwsector

Kleding voorzien
van uw logo?
Vraag naar de
mogelijkheden.

Fahrenheitweg 25 8912 AJ Leeuwarden Tel: 058 - 299 03 60
info@giesingworkwear.nl www.giesingcoatings.nl

BOUWMEDEWERKER?

Wij zijn altijd op zoek naar vakkrachten:

- bouwmedewerkers en ZZP'ers
- technische medewerkers
- leerling bouwers
- timmerlieden
- metselaars
- schilders

Kijk op de website voor overige vacatures

www.recrutitus.nl

- wekelijkse betaling
- veel werk in de regio
- korte lijnen & persoonlijk

Kelvinstraat 17-1,
8912 AN Leeuwarden
T: 058 2030888 M: 06 20073713
info@recruitus.nl

recruit
Bouw & meer

Houthandel Noord

Dé specialist in geïmpregneerde houtproducten

Hellingstrjitte 2

9269 PV

Feanwâlden

E-mail: info@houthandelnoord.nl

GROOT ASSORTIMENT TUIN- EN BOUWHOUT UIT VOORRAAD LEVERBAAR

www.houthandelnoord.nl

- * DOUGLAS HOUT
- * STEIGERHOUT
- * TUINHOUT
- * SCHUTTINGEN

- * ZWART HOUT
- * VERANDA'S
- * GEVELBEKLEDING
- * BETONPOEREN

KANTOREN
VERGADREN
FLEXWERKEN
LUNCHEN

CRYSTALIC

Op zoek naar een
dynamische werkplek
of vergaderlocatie?

Bekijk ons aanbod op
www.crystalic.nl

LEEUWARDEN | FRANÇOIS HAVERSCHMIDTWEI 2 | 8914 BC | THE NETHERLANDS

crystalic business park